

Mötesbok: För- och grundskolenämnden (2025-06-19)

För- och grundskolenämnden

Datum: 2025-06-19

Plats: Saluten, Stadshuset

Kommentar:

Dagordning

Tid: 19/6 kl. 9.00-13.00, Lokal: Saluten, Stadshuset

Upprop

Val av justerare

Beslutsärenden

50/25 Fastställande av dagordning och fråga om jäv - FGN juni	3
51/25 Förslag till ramjustering utifrån beslut om tvåförvaltningslösning	5
52/25 Återrapport till nämnd: kostnader för införande av gratis mensskydd i skolorna	7
53/25 Yttrande om internremiss - Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun	18
54/25 Yttrande om motion (C) 2/2025 - Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga	43
55/25 Yttrande om motion (V) 4/2025 - Avskaffa ensamarbetet i förskolan	56
56/25 Yttrande om motion (L) 15/2025 - Implementera Hälsa tillsammans i kommunens grundskolor	66
57/25 Yttrande om motion (KD) 11/2025 - Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet	72
58/25 För- och grundskolenämnden - Sammanträdesplan 2026	83
59/25 Delegationsbeslut och anmälningsärenden - FGN juni 2025	86

Informationsärenden

60/25 Utbildningsdirektören informerar	89
--	----

Tjänsteskrivelse

2025-06-09

För- och grundskolenämnden

Diariennr: SK-2025/00006

Fastställande av dagordning och fråga om jäv – FGN juni 2025

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till för- och grundskolenämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga - föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Maria Runarsdotter
kanslichef

Föredragningslista

För- och grundskolenämnden

Tid: Torsdagen den 19 juni 2025 kl. 09:00

Plats: Saluten, Stadshuset

Upprop

Val av justerare

Beslutsärenden

- 1 Fastställande av dagordning och fråga om jäv - FGN juni
- 2 Förslag till ramjustering utifrån beslut om tvåförvaltningslösning
- 3 Åtterrappport till nämnd: kostnader för införande av gratis mensskydd i skolorna
- 4 Yttrande om internremiss - Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun
- 5 Yttrande om motion (C) 2/2025 - Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga
- 6 Yttrande om motion (V) 4/2025 - Avskaffa ensamarbetet i förskolan
- 7 Yttrande om motion (L) 15/2025 - Implementera Hälsa tillsammans i kommunens grundskolor
- 8 Yttrande om motion (KD) 11/2025 - Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet
- 9 För- och grundskolenämnden - Sammanträdesplan 2026
- 10 Delegationsbeslut och anmälningsärenden - FGN juni 2025

Informationsärenden

- 11 Utbildningsdirektören informerar

Tjänsteskrivelse

2025-05-27

För- och grundskolenämnden

Diariennr: SK-2024/00321

FGN; Förslag till ramjustering utifrån beslut om tvåförvaltningslösning

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

-att föreslå kommunstyrelsen att ramjustering 2026 genomförs från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med

- 5 206 tkr

-att ärendet förklaras omedelbart justerat

Ärendebeskrivning

Förslaget på delad utbildningsförvaltning, som grundar sig i ett nämndinitiativ från Hans Lindberg (S), har under 2024 processats och utretts under ledning av stadsdirektör Margareta Alfredsson. Vid kommunstyrelsens sammanträde i mars 2025 återskapades stadsdirektörens uppdrag från KSnau med förslag på en funktionell tvåförvaltningslösning med tydlig ansvarsfördelning, inom budgetram där gemensamma resurser nyckeltalsfördelats.

Den 28 april 2025 beslutade kommunfullmäktige (bilaga 1) att nuvarande utbildningsförvaltning delas i två förvaltningar och vidare:

- att förvaltning 1 benämns för- och grundskoleförvaltningen och underställs för- och grundskolenämnden
- att förvaltning 2 benämns gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och underställs gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- att för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att verkställa uppdelningen senast 31 dec 2025 så att den nya två-förvaltningslösningen är införd per 1 jan 2026
- att fördelning av medel som idag nyttjas av bägge nämnder men budgetmässigt är fördelad till en nämnd sker proportionerligt utifrån nämndernas storlek i av kommunfullmäktige fastställd budgetram för 2025

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2024/00321

- att berörda nämnder tar fram förslag till ramjustering i enlighet med ovanstående och tillställer förslagen till kommunstyrelsen senast 30 juni 2025

att kommunstyrelsen får i uppdrag att fastställa förslag till ramjustering

Beslutsunderlag

I enlighet med KF beslut 28 april redogör för- och grundskolenämnden för förslag till ramjustering enligt nedan.

För- och grundskolenämnden har för år 2025 en av KF fastställd budgetram omfattande 2 341 mnkr och 3 471 årsarbetare (medeltal för 2024). Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har för år 2025 en av KF fastställd budgetram omfattande 653 mnkr och 901 årsarbetare (medeltal för 2024). Inom dessa ramar finns förvaltningsgemensamma resurser som nyttjas som stöd för båda nämnderna. Dessa resurser finns i två kategorier; den ena kategorin är resurser som arbetsleds av en chef men där budgeten för den personalstyrka som arbetsleds är fördelad på respektive nämnds budget. Denna kategori berörs ej ur budgetsynpunkt och är därmed inte föremål för ramjusteringsförslaget.

Den andra kategorin är resurser där budgeten ligger samlade i en nämnd men som avser bägge nämnderna. Detta gäller t ex utbildningsdirektör, HR- och ekonomitjänster samt några enstaka cheftjänster. Budget för dessa ligger enbart på en nämnd trots att de arbetar på uppdrag av bägge nämnderna. HR- och ekonomiavdelningen utgör den största delen av det som idag är samlat på en nämnd men som nyttjas av bägge nämnderna. Denna kategori föreslås i enlighet med kommunfullmäktiges beslut att ramjusteras med 5 206 tkr från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Förslaget på fördelning av medel är proportionellt fördelad utifrån nämndernas storlek i av kommunfullmäktige fastställd budgetram för 2025. I underlaget för ramjustering ingår lönekostnader samt medel för personliga omkostnader, tex kompetensutveckling. Beloppen är uppräknade till 2026 års kostnadsnivå.

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Lena Höök Gustafsson
ekonomidirektör

Tjänsteskrivelse

2025-05-15

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00099

Redovisning kostnader för införande av gratis mensskydd i skolorna

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att nämnden har tagit del av redovisning av faktiska kostnader vid införandet av gratis mensskydd i skolorna.

Ärendebeskrivning

I maj 2022 fattade Kommunfullmäktige (KF) beslut om att bifalla motion från Vänsterpartiet gällande införande av gratis mensskydd till unga. Detta i enlighet med yttrande från för- och grundskolenämnden som beslutade att tillgängliggöra kostnadsfria mensskydd för unga kvinnor på F-6 och 7-9 skolor samt att förvaltningen ett år efter införandet återredovisar de faktiska kostnader som beslutet medfört nämnden.

Redovisning

Införandet inleddes med en första fas i form av ett pilotprojekt under våren 2023, där fyra skolor deltog – tre grundskolor och en gymnasieskola. Syftet var att prova ut lämpliga behållare för mensskydd samt att utvärdera hur det i praktiken skulle fungera med fria och tillgängliga mensskydd. Pilotprojektet pågick i tre månader, varefter en utvärdering genomfördes tillsammans med representanter från städservice, vaktmästeri och fastighetsdrift. Utfallet upplevdes i överlag som positivt.

Med start vårterminen 2023 påbörjades inköp och inventering av möjliga placeringar för behållare på samtliga skolor, utifrån rekommenderat antal behållare per elev:

- Färre än 100 elever: 1–2 behållare
- 100–600 elever: 2–4 behållare
- 1 000–2 000 elever: 6–10 behållare

Under läsåret 2024/2025 har samtliga F–6- och 7–9-skolor i kommunen slutfört införandet av fria och tillgängliga mensskydd. De flesta skolor har valt att installera behållare, medan några har valt andra lösningar, såsom tygpåsar eller korgar, för att tillhandahålla mensskydd.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00099

Totalt har 64 behållare köpts in till en kostnad av 44 736 kronor. De skolor som valt tygpåsar eller korgar bedöms ha haft en låg kostnad för dessa inköp. Anordningarna för mensskydd har huvudsakligen placerats i elevtoaletter samt utanför exempelvis skolsköterskans rum eller administrativa lokaler för att säkerställa god tillgänglighet. Ett fåtal skolor har placerat behållarna i personalrum eller hos mentor, vilket har upplevts fungera väl. Enstaka skolor har rapporterat om viss okynnesanvändning, exempelvis bindor som har fästs på väggar.

Kostnaden för inköp och förbrukning av sanitetsbindor uppgår under läsåret 2024/2025 till 9 567,88 kronor.

I beslutet framgår att Tekniska nämnden bekostar städning och underhåll till en kostnad av 75 000 kronor per år. Bedömningen från städ- och verksamhetsservice är att detta belopp täckt de kostnader som införandet medfört. Det finns inga rapporter om att sanitetsbindorna har orsakat extrakostnader i form av skadegörelse eller extra städinsatser.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Protokollsutdrag § 17: FGN yttrande över V motion – gratis mensskydd till unga

Bilaga 2: Protokollsutdrag §116: KF beslut V motion – gratis mensskydd till unga

Beredningsansvariga

Håkan Tranbeck, lokalplanerare

Therese Forsberg, lokalplanerare

Maria Runarsdotter, kanslichef

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2022-02-24

§ 17

Diariennr: SK-2021/00355

FGN: Yttrande över motion (V) 18/2021 - Gratis mensskydd till unga

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Nämnden beslutar vidare att förvaltningen ett år efter införandet redovisar de faktiska kostnader som beslutet medfört för nämnden.

Bakgrund

Vänsterpartiet föreslår i sin motion att Umeå kommun ska tillhandahålla gratis mensskydd till unga kvinnor genom att göra dem lättillgängliga på skoltoaletter i grund- och gymnasieskolor. Nämnden behandlade motionen i september 2020 och återremitterade vid det tillfället ärendet till förvaltningen med uppdraget att inhämta synpunkter från städ- och verksamhetsservice samt att utreda konsekvenser och kostnader för genomförande.

I motionen beskrivs behovet av mensskydd som en biologiskt betingad rättighets- och likvärdighetsfråga och nämner således några goda exempel på länder som infört gratis utdelning av mensskydd i skolan. I Sverige finns liknande exempel. Gemensamt för dessa kommuners ställningstagande för gratis mensskydd i skolorna är att det i grund och botten handlar om en jämställdhetsfråga och något som skapar förutsättningar för ökad delaktighet och likvärdighet.

Ärendebeskrivning

I dagsläget har elever på grundskolor och gymnasieskolor tillgång till kostnadsfria mensskydd genom att vända sig till elevhälsan.

Utbildningsförvaltningen har i samråd med teknik- och fastighetsförvaltningen undersökt förutsättningarna att öka tillgängligheten för kostnadsfria mensskydd under skoltid samt säkerställa

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2022-02-24

högre grad av likvärdighet mellan skolor. Utgångspunkten är att respektera ungas integritet och kroppsliga autonomi och därför tillhandahålla mensskydd på ett så enkelt och användarvänligt sätt som möjligt för den enskilde samt att välja en teknisk lösning, en behållare, som motsvarar dessa krav.

Kostnadsfria mensskydd föreslås bli tillgängliga på F-6 skolor samt på 7-9 skolor. Förvaltningen gör bedömningen att ca 1–10 behållare, beroende på skolans storlek, är rimligt antal. Placeringen kan göras i toalett, omklädningsrum eller i anslutning till gemensamhetsutrymmen, allt beroende på skolans förutsättningar och elevernas behov. För att göra mensskydden så lättillgängliga som möjligt för användaren förordas behållare som inte kräver tillgång till nyckel för att nyttja eller som innebär administrativa kostnader för hantering av nycklar/taggar/låskort.

Kostnaden för inköp av ovan beskrivna mensskyddsbehållare tillfaller nämnden och uppgår till ca 120 000 kr. Likaså bekostar nämnden förbrukning av bindor och sanitetspåsar motsvarande en årlig kostnad på ca 100 000 kr.

Tekniska nämnden bekostar städ och underhåll motsvarande 75 000 kr per år.

Sammanfattningsvis skulle införandet av gratis mensskydd i Umeås F-9 skolor öka jämställdheten och skapa förutsättningar för ökad delaktighet och likvärdighet mellan och inom skolenheter jämfört med dagsläget.

Motionen har samberetts med tekniska nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion (V) – Gratis mensskydd till unga

Beredningsansvarig

Mikael Lindgren, lokalplanerare

Yrkande

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2022-02-24

Moderaterna, Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet för bifall till motionen.

Tilläggsyrkanden

Moderaterna för

att förvaltningen ett år efter införandet redovisar de faktiska kostnader som beslutet medfört för nämnden.

Liberalerna, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Centerpartiet för bifall till Moderaternas tilläggsyrkande.

Vänsterpartiet för

att nämnden ett år efter genomfört beslut utvärderar genomförandet.

Propositionsordning

Ordföranden prövar motionen, bifall mot avslag, och finner att nämnden bifaller motionen.

Ordföranden prövar sedan Moderaternas tilläggsyrkande, bifall mot avslag, och finner att nämnden bifaller tilläggsyrkande.

Därefter prövar ordföranden Vänsterpartiets tilläggsyrkande, bifall mot avslag, och finner att nämnden avslår Vänsterpartiets tilläggsyrkande.

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Annika Kjellsson Lind, enhetschef Teknik och fastighet

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2022-05-30

§ 116

Diariennr: KS-2021/00570

Motion 18 2021: Gratis mensskydd till unga; Gudrun Nordborg (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla *motion 18/2021: Gratis mensskydd till unga* enligt yttranden från för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, tekniska nämnden och jämställdhetsutskottet.

Reservation

Maria Nilsson, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2021-05-31 yrkar Gudrun Nordborg (V) att Umeå kommun tillhandahåller kostnadsfri tillgång till mensskydd på skoltoaletter i grundskolor och gymnasier.

För- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, tekniska nämnden och jämställdhetsutskottet har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämnden 2022-02-24, § 17

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, 2022-02-23, § 16

Tekniska nämnden 2022-03-24, § 44

Jämställdhetsutskottet 2022-04-07, § 13

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson, kommunsekreterare

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2022-05-30

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag (att bifalla motionen).

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bores Sköld (V) – bifall till motionen

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut.

Kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Gudrun Nordborg, Moa Brydsten, Maria Nilsson, Charlotta Westerlund, Carinne Sjöberg, Lena Riedl, Robert Axebro, Elin Söderberg, Veronica Kerr, Bore Sköld, Karl Larsson, Anna-Karin Sjölander och Anders Norqvist.

Yrkanden

Gudrun Nordborg (V), Moa Brydsten (S), Charlotta Westerlund (S), Carinne Sjöberg (L), Lena Riedl (M), Robert Axebro (C), Elin Söderberg (MP), Veronica Kerr (KD), Bore Sköld (V) och Anna-Karin Sjölander (C) – Bifall till kommunstyrelsens förslag att bifalla motionen.

Maria Nilsson (SD) – Avslag till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag (att bifalla motionen) *mot* avslag till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag att bifalla motionen.

Reservation

Maria Nilsson, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tekniska nämnden

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2022-05-30

Jämställdhetsutskottet

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 45

Diarienumr: SK-2025/00099

Redovisning kostnader för införande av gratis mensskydd i skolorna**Arbetsutskottets beslut**

För- och grundskolenämnden föreslår besluta att nämnden har tagit del av redovisning av faktiska kostnader vid införandet av gratis mensskydd i skolorna.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att nämnden har tagit del av redovisning av faktiska kostnader vid införandet av gratis mensskydd i skolorna.

Ärendebeskrivning

I maj 2022 fattade Kommunfullmäktige (KF) beslut om att bifalla motion från Vänsterpartiet gällande införande av gratis mensskydd till unga. Detta i enlighet med yttrande från för- och grundskolenämnden som beslutade att tillgängliggöra kostnadsfria mensskydd för unga kvinnor på F-6 och 7-9 skolor samt att förvaltningen ett år efter införandet återredovisar de faktiska kostnader som beslutet medfört nämnden.

Redovisning

Införandet inleddes med en första fas i form av ett pilotprojekt under våren 2023, där fyra skolor deltog – tre grundskolor och en gymnasieskola.

Syftet var att prova ut lämpliga behållare för mensskydd samt att utvärdera hur det i praktiken skulle fungera med fria och tillgängliga mensskydd. Pilotprojektet pågick i tre månader, varefter en utvärdering genomfördes tillsammans med representanter från städservice, vaktmästeri och fastighetsdrift. Utfallet upplevdes i överlag som positivt.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Med start vårterminen 2023 påbörjades inköp och inventering av möjliga placeringar för behållare på samtliga skolor, utifrån rekommenderat antal behållare per elev:

- Färre än 100 elever: 1–2 behållare
- 100–600 elever: 2–4 behållare
- 1 000–2 000 elever: 6–10 behållare

Under läsåret 2024/2025 har samtliga F–6- och 7–9-skolor i kommunen slutfört införandet av fria och tillgängliga mensskydd. De flesta skolor har valt att installera behållare, medan några har valt andra lösningar, såsom tygpåsar eller korgar, för att tillhandahålla mensskydd.

Totalt har 64 behållare köpts in till en kostnad av 44 736 kronor. De skolor som valt tygpåsar eller korgar bedöms ha haft en låg kostnad för dessa inköp. Anordningarna för mensskydd har huvudsakligen placerats i elevtoaletter samt utanför exempelvis skolsköterskans rum eller administrativa lokaler för att säkerställa god tillgänglighet. Ett fåtal skolor har placerat behållarna i personalrum eller hos mentor, vilket har upplevts fungera väl. Enstaka skolor har rapporterat om viss okynnesanvändning, exempelvis bindor som har fästs på väggar.

Kostnaden för inköp och förbrukning av sanitetsbindor uppgår under läsåret 2024/2025 till 9 567,88 kronor.

I beslutet framgår att Tekniska nämnden bekostar städning och underhåll till en kostnad av 75 000 kronor per år. Bedömningen från städ- och verksamhetsservice är att detta belopp täckt de kostnader som införandet medfört. Det finns inga rapporter om att sanitetsbindorna har orsakat extrakostnader i form av skadegörelse eller extra städinsatser.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Protokollsutdrag § 17: FGN yttrande över V motion – gratis mensskydd till unga

Bilaga 2: Protokollsutdrag §116: KF beslut V motion – gratis mensskydd till unga

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Beredningsansvariga

Håkan Tranbeck, lokalplanerare

Therese Forsberg, lokalplanerare

Maria Runarsdotter, kanslichef

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-05-22

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00272

FGN: Yttrande om internremiss - Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att sig bakom förslag till remissyttrande enligt nedan till jämställdhetsutskottet gällande internremiss av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

För- och grundskolenämnden har fått i uppdrag att inkomma med synpunkter på Jämställdhetsutskottets förslag till ny policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun. Policyn planeras ersätta Umeå kommuns nu gällande styrdokument inom området; Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun beslutad 2011 och reviderad 2017.

Jämställdhetsutskottets förslag till policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun har anpassats till kommunens nya styrmodell och dokumentstruktur. Jämställdhetsutskottet efterfrågar särskilt synpunkter på policyförslagets upplägg, innehåll och om det finns behov av en kompletterande riktlinje som tydliggör hur arbetet med jämställdhet ska bedrivas i praktiken.

Yttrande

För- och grundskolenämnden välkomnar ambitionen att förstärka och tydliggöra det strategiska jämställdhetsarbetet genom en ny policy. Att policyn anpassas till kommunens styrmodell är en viktig förutsättning för att jämställdhetsarbetet ska bli en integrerad del av ordinarie ledning och styrning.

Umeå kommuns övergripande jämställdhetspolitiska inriktningsmål – att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv – harmonierar väl med mål i för och grundskolenämndens verksamhetsplan.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00272

Innehåll i förslag till ny policy tydliggör både bärande principer samt ger en riktning om vikten av integrering av jämställdhetsarbetet i för Umeå kommuns centrala strategiska områden.

Jämställdhetsutskottet ställer frågan om nämnden ser ett behov av en kompletterande riktlinje som tydliggör hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas.

För- och grundskolenämnden menar att policyn svarar tydligt på de grundläggande frågorna *varför* jämställdhetsarbete behövs och *vad* kommunen vill uppnå. Detta ger en god utgångspunkt för vidare arbete inom respektive nämnd utifrån förvaltningsspecifika verksamheter och förutsättningar.

För- och grundskolenämndens övergripande mål i verksamhetsplan är att andelen elever som blir behöriga till nationellt gymnasieprogram ska öka. För att följa hur väl utvecklingen sker mot det långsiktiga målet har delmål formulerats inom respektive strategiområde. Delmålen följs i sin tur upp genom resultatmått. Resultatmått för respektive delmål framgår i styrkortet. Uppföljning av övergripande mål samt delmålen sker inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och avrapporteras i nämnd enligt årshjul.

Jämställdhetsperspektiv har integrerats i verksamhetsplan och delmål med koppling till jämställdhet har identifierats, vilka lägger fokus på att utveckla jämställdheten i flickor och pojkars studieval. Jämställdhet, jämlikhet och mångfald kopplat till det personalpolitiska området hanteras inom ramen för nämndens systematiska arbete med arbetsmiljö och lika rättigheter och skyldigheter.

Om inte jämställdhetsutskottet mot bakgrund av sin expertis inom området gör en annan bedömning anser för- och grundskolenämnden det vara ändamålsenligt att varje nämnd, tar ansvar och utformar egna mål baserade på principer och strategier i föreslagen kommunövergripande policy.

Sammanfattning

För och grundskolenämndens verksamheter omfattar i huvudsak utbildning, undervisning och omsorg där kunskaper och perspektiv inom jämställdhet har stor påverkan på kvalitet och måluppfyllelse i syfte att nå ökad likvärdighet, förbättrade studieresultat och goda resultat. För- och grundskolenämnden ställer sig positiv till förslag till ny policy för jämställdhetsarbete och ser det som ett viktigt steg i att stärka kommunens systematiska och strategiska jämställdhetsarbete.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00272

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Remissversion av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Bilaga 2: Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Beredningsansvarig

Åsa Bergström, personalchef

Beslutet ska skickas till

Sofia Gustafsson, sofia.gustafsson.2@umea.se senast 31 augusti 2025

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Remissversion av

Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Diarienummer:
XXX

**Datum och paragraf för
beslutet:** XXX

Policyn styr:
Kommunkoncernen

Dokumenttyp:
Policy

Giltighetstid:
Tills vidare

Dokumentansvarig nämnd:
Jämställdhetsutskottet

Bakgrund

Strategi för jämställdhetsarbete antogs av kommunfullmäktige första gången 2011 och reviderades 2017. Uppdateringen 2025 av styrdokumentet syftar till att det fortsatt ska fungera som ett stöd för det strategiska jämställdhetsarbetet i Umeå kommun och arbetet med att tydligare integrera jämställdhetsarbete i ordinarie styr- och ledningssystem. Då Umeå kommun genomgått en omorganisering och antagit en ny styrmodell finns behov av att se över utformningen av ett sådant stöddokument så att det harmoniserar med den nya styrningen. I denna uppdatering ingår också att styrdokumentet går från att vara en strategi till att vara en policy för jämställdhetsarbete i enlighet med det av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för styrande dokument i Umeå kommun.¹

Syfte

Syftet med policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun är att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ligger till grund för detsamma.

Policyn är tänkt att fungera som ett stöd till framför allt nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan integreras i den egna nämndens ordinarie arbete.

Jämställdhetsutskottet är ansvarigt för policyn och utgångspunkten är det av kommunfullmäktige antagna övergripande inriktningsmålet kring jämställdhet.

Omfattning och avgränsning

Umeå kommun har ett övergripande jämställdhetspolitiskt inriktningsmål, beslutat av Umeå kommunfullmäktige:

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är långsiktiga, används för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer och kan syfta till att skapa utvecklingskapacitet.

Det jämställdhetspolitiska inriktningsmålet ingår i programmet för social hållbarhet, och programstyrningen fungerar som en konkretisering och inramning av de inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Samtidigt är jämställdhet ett horisontellt perspektiv och en

¹ Policy: Beskriver övergripande förhållningssätt eller principer för kommunen inom ett område. De är översiktliga, generella och hållbara över tid. De lämnar ett stort handlingsutrymme. Kan beslutas av kommunfullmäktige. (Riktlinje för styrande dokument, politiskt beslutade)

övergripande strategisk fråga som måste genomsyra samtliga program och verksamheter och inte enbart begränsas till ett fokusområde inom ett av flera program.

Jämställdhetsarbete som utgår från det av kommunfullmäktige antagna målet har fokus på en rättvis fördelning av makt och resurser. Det avser alltså inte i första hand rättighetsarbete utifrån ett diskrimineringsperspektiv och har inte fokus på individer utan på maktfördelning och strukturer.

Vilka berörs av policyn

Policyn omfattar Umeå kommunkoncern. Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunens nämnder och förvaltningar samt helägda kommunägda bolag. I delägda bolag och andra associationsformer verkar kommunen för att policyn ska tillämpas i tillämpliga delar. Vad som är tillämpliga delar ska avgöras utifrån ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

Principer och förhållningssätt

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden. Människor ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förhoppningar och inte styras och begränsas av stereotypa föreställningar om kön. Det handlar om att medvetandegöra livsvillkoren för flickor och pojkar, kvinnor och män i vår kommun och att utveckla arbete för att kunna ge en jämställd medborgarservice och vara en drivkraft för ett jämställt samhälle. Kommunen ska vara en pådrivande aktör i jämställdhetsarbetet och har ett viktigt uppdrag i att främja jämställdhet inom organisationen såväl som i samhället i stort.

Att arbeta med att synliggöra maktstrukturer och arbeta för att förändra dem kräver ambition och mod. Umeå kommuns mest framgångsrika satsningar utifrån jämställdhetsperspektiv har blivit framgångsrika för att det har funnits en politisk vilja, stöttande ledning, engagerade medarbetare och att arbetet varit kopplat till verksamhetens uppdrag. Skrivningar om jämställdhet bör därför med fördel ingå i nämndernas grunduppdrag.

De bärande principerna för jämställdhetsarbetet i Umeå kommun är:

- Jämställdhetsarbete med utgångspunkt i formulerade problem
- Förståelse av makt och motstånd
- Datadrivet jämställdhetsarbete som bygger på kunskap
- Jämställdhetsarbete är utvecklingsarbete och en del av omställningen

- Vikten av samverkan och lösningar över verksamhetsgränserna

Jämställdhetsarbete med utgångspunkt i formulerade problem

En grundläggande utgångspunkt för jämställdhetsarbetet är att utgå ifrån tydligt formulerade och konkreta problem för att mål och insatser ska svara mot de jämställdhetsproblem som finns, i verksamheten liksom i samhället. I en tydlig problemformulering framgår:

- vad som behöver förändras
- vem eller vilka som drabbas av problemet
- vad eller vilka det är som bidrar till att problemet upprätthålls

Detta innebär att identifiera hur problemet definieras och vilka antaganden som ligger till grund för denna definition, samt att undersöka vilka konsekvenser denna representation av problemet har för olika grupper och individer, inklusive vilka aspekter av problemet som inte tas upp i representationen. Det som lämnas osagt och inte problematiserat kommer inte heller att bli inkluderat i arbetet.

Det är viktigt att prioritera de problem som verksamheten har möjlighet att påverka utifrån sitt mandat och uppdrag och att välja de insatser och förändringar som har störst potential att öka jämställdheten för målgruppen och som kan få största möjliga genomslag i samhället, i linje med det jämställdhetspolitiska inriktningsmålet.

Förståelse av makt och motstånd

Jämställdhet handlar om en jämn fördelning av makt och resurser mellan könen samt att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation. Makt kan avse formell makt förvärvad genom exempelvis en viss befattning, men kan även avse möjligheten och privilegiet att formulera både problem och möjliga lösningar, att forma samhället såväl som sina eget liv. Strategin utgår från ett könsperspektiv men det är viktigt att i det arbetet vara medveten om att könsmaktssystemen samspelar med andra maktstrukturer som till exempel etnicitet, klass, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och andra sociala kategorier.

Ifrågasättande av maktfördelning, privilegier och inflytande berör och upprör. Aktivt jämställdhetsarbete innebär en kritisk granskning av den egna verksamheten och möts därför ofta med motstånd. Det är viktigt att berörda verksamheter är medvetna om detta och att det från ledningshåll tydliggörs att det är en prioriterad fråga som syftar till

förbättringar för såväl medarbetare som invånare och att stöd erbjuds den eller de personer som ska leda processen.

Datadrivet jämställdhetsarbete som bygger på kunskap

Kunskap är en central del av jämställdhetsarbetet i Umeå kommun och ökar insikten i vad olika beslut får för konsekvenser för kvinnor respektive män. Individer och organisationer utvecklas då både kvinnors och mäns kunskaper om jämställdhet ökar.

Olika grupper har olika förutsättningar och olika villkor på grund av dessa. Kvinnors och mäns livsvillkor och levnadsförhållanden kan delvis synliggöras genom könsuppdelad statistik där det handlar om att belysa vilka villkor kvinnor och män har i Umeå kommun. Fakta och könsuppdelad statistik utgör en bra början, men för att underlaget ska bli ett verktyg för verklig förändring mot ökad jämställdhet behövs analyser och åtgärder för en jämnare fördelning av makt och resurser samt att skapa förutsättningar för alla att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation.

Kunskap om jämställdhet, hur ojämställdhet uppstår och upprätthålls och kan förändras är väsentlig för att kunna bedriva ett förändringsarbete. För att kunna identifiera träffsäkra ojämställdhetsproblem behövs också kunskap om hur andra maktordningar samverkar med kön. Utifrån kunskapen behöver jämställdhetsarbetet organiseras så att det skapas ett institutionellt lärande som stannar kvar i och sprids inom organisationen.

Jämställdhetsarbete är utvecklingsarbete och en del av omställningen

Jämställdhetsarbete är en integrerad del av omställningsförmågan inom en organisation. För att kunna anpassa sig till förändringar och utveckla hållbara lösningar krävs en aktiv och medveten satsning på jämställdhet. Detta innebär att identifiera och adressera strukturella hinder, samt att utveckla strategier som främjar en rättvis omfördelning av makt och resurser. Jämställdhetsarbete är också ett utvecklingsarbete som bygger på kunskap och kontinuerligt lärande. Genom att samla in och analysera data, samt utbilda medarbetare och ledare, kan organisationen utveckla effektiva strategier som främjar jämställdhet. Det krävs också en vilja att utmana befintliga normer och strukturer, och att vara öppen för nya idéer och perspektiv.

För att arbetet ska leda till resultat behöver det integreras i organisationens verksamhet och processer. Jämställdhetsperspektiv bör finnas med i alla beslut och på alla nivåer. Det är en strategi för lärande och förändring där organisationer utvecklar ett reflekterande och analyserande arbetssätt för att synliggöra och åtgärda ojämställdhet. För detta krävs en

organisation med förändringskompetens där ett systematiskt lärande tillåts pågå genom att analysera och driva innovation. Jämställdhetsarbetet bidrar till att höja kvaliteten i verksamheterna och skapa en rättvis fördelning av makt och resurser som på sikt även bidrar till ett mer jämställt samhälle.

Vikten av samverkan och lösningar över verksamhetsgränserna

Jämställdhetsarbete syftar till att lösa övergripande problem som går över verksamhetsgränserna och där samverkan är en grundläggande förutsättning för att nå framgång. Genom att sätta olika personer med olika expertis runt bordet ställs frågor på nya sätt, vilket motverkar att problem formuleras på samma sätt om och om igen med sikte på lösningar som är möjliga inom den egna verksamheten. Att vara modig och ha ett utmaningsdrivet, samarbetsbaserat och utforskande arbetssätt ska därför vara utgångspunkten för jämställdhetsarbetet, vilket främjar innovation och medskapande mellan verksamheter men också med andra aktörer i den offentliga sektorn, civilsamhället, näringslivet och forskarsamhället. Kommunen fungerar här som ett viktigt föredöme och katalysator för att få fler att delta i jämställdhetsarbetet.

Organisation och ansvar

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott har utifrån sitt uppdrag att initiera, granska och följa upp kommunövergripande frågor ur ett jämställdhetsperspektiv, ur jämställdhetssynpunkt bereda ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige, utveckla strategier för att uppnå jämställdhetsmålen samt öka medvetenheten om vikten av ett jämställdhetsperspektiv inom olika politikområden uppdraget att stötta policyns genomförande.

Ansvaret för att konkretisera delmål, aktiviteter, åtgärder och indikatorer för arbetet ligger på nämnder och verksamheter. Jämställdhetsarbetet bör vara en del av verksamhetsplaneringen och det ska avsättas tid och resurser för att arbeta med målen som sedan redovisas och följs upp i ordinarie styr- och ledningssystem. Nämnder som behöver stöd i sitt jämställdhetsarbete kan vända sig till jämställdhetsutskott och till jämställdhetsstrateg.

Umeå kommun har tjänsteresurser som fungerar som stöd i processer kring jämställdhetsfrågor och jämställdhetsintegrering på övergripande nivå samt arbetar med strategiskt utvecklingsarbete i frågorna. Vidare har kommunen personalfunktionen som

ansvarar för arbetet med, arbetsgivarfrågor, lönekartläggning samt ärenden som rör diskrimineringslagstiftning.

Relaterade styrdokument

Av kommunfullmäktige fastställt Planeringsdirektiv

Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen)

Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Utgångspunkter	5
Jämställdhetsutskottets uppdrag	5
Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR)	6
Jämställdhetsarbete kopplat till den strategiska planen	7
Nationella jämställdhetspolitiska mål	9
Framgångsfaktorer för jämställdhetsarbete	10
Centrala begrepp	11

Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Reviderad upplaga, antagen av kommunfullmäktige 2017

Besök vår hemsida: www.umea.se/jamstalldhet

Kontaktperson

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

linda.gustafsson@umea.se

090-16 12 32, 070-611 10 44

Omslagsbild: Andreas Nilsson

Foto: Fredrik Larsson

Sammanfattning

Strategi för jämställdhetsarbete antogs av kommunfullmäktige första gången 2011 och reviderats 2017. Strategin är tänkt att fungera som ett stöd till nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan arbetas in i den egna nämndens verksamheter och hur egna mål och indikatorer tas fram. Jämställdhetsutskottet är ansvarigt för strategin och utgångspunkten är det av kommunfullmäktige antagna övergripande målet kring jämställdhet: Att skapa förutsättningar för kvinnor och män att forma samhället såväl som sina egna liv.

Strategin har fokus på yttre kvalitet och i arbetet med jämställdhet ska hänsyn tas till *Umeå kommuns strategiska plan* och den av Umeå kommunfullmäktige antagna *Deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå* (CEMR). Samtliga verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete och det är varje nämnds ansvar att bryta ner det övergripande målet kring jämställdhet till egna mål egna nämnden och genomföra samt följa upp detta.

Vad är en strategi?

En strategi utgår från visioner och mål och beskriver på ett övergripande sätt vilka vägar och tillvägagångssätt man kan välja för att förverkliga de målen. Kommunövergripande strategier fastställs av kommunfullmäktige.

Inledning

Umeå kommun har ett övergripande jämställdhetspolitiskt mål, beslutat av Umeå kommunfullmäktige:

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden. Människor ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förhoppningar och inte styras och begränsas av stereotypa föreställningar om kön. Det handlar om att medvetandegöra livsvillkoren för flickor och pojkar, kvinnor och män i vår kommun och att utveckla arbete för att kunna ge en jämställd medborgarservice och vara en drivkraft för ett jämställt samhälle. Kommunen ska vara en pådrivande aktör i jämställdhetsarbetet och har ett viktigt uppdrag i att främja jämställdhet inom organisationen såväl som i samhället i stort. Alla verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete och det är varje nämnds ansvar att bryta ner det övergripande målet kring jämställdhet till relevanta resultatmått och aktiviteter.

Utgångspunkter

Umeå kommuns jämställdhetsarbete baseras på förståelsen att det finns en social och kulturell konstruktion av kön. Det sociala könet är de egenskaper och ideal som vi tillskriver flickor och pojkar, kvinnor och män på grund av deras biologiska kön och som skapar normer i samhället. Både kvinnor och män begränsas av traditionella uppfattningar och värderingar om vad som är kvinnligt och manligt. Det handlar exempelvis om att kvinnor förväntas vara mjuka och omhändertagande medan män måste förhålla sig till att leva upp till det motsatta. En annan central del i jämställdhetsarbetet är att utgå ifrån ett maktperspektiv. Kvinnor och män har olika livsvillkor på grund av deras kön. Det kvinnor gör värderas inte lika högt som det män gör och kvinnor har inte samma makt och inflytande som män.

Jämställdhetsarbetet handlar om att öka kunskapen kring socialt kön och att ifrågasätta och utmana stereotypa könsroller såväl som sina egna fördomar i syfte att bryta de normer och strukturer som begränsar kvinnors och mäns möjligheter. Det handlar även om att ifrågasätta och bryta den manliga normens tolkningsföreträde genom att synliggöra och uttala skeva maktrelationer mellan könen och kräva dess förändring.

Viktiga principer i arbetet är:

- att avskaffa stereotypa föreställningar kring kön är avgörande för att uppnå jämställdhet
- att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter i kommunen är nödvändigt för att främja jämställdhet

Ansaret för att konkretisera delmål, aktiviteter, åtgärder och indikatorer för arbetet ligger på nämnder och verksamheter. Jämställdhetsarbetet ska vara en del av verksamhetsplaneringen och det ska avsättas tid och resurser för att arbeta med målen som sedan redovisas och följs upp i ordinarie styr- och ledningssystem. Nämnder som behöver stöd i sitt jämställdhetsarbete kan vända sig till jämställdhetsutskott och till jämställdhetsstrateg.

Jämställdhetsutskottets uppdrag

Umeå kommun har ett jämställdhetsutskott direkt underställt kommunfullmäktige som har till uppgift att:

- initiera, granska och följa upp kommunövergripande frågor ur ett jämställdhetsperspektiv
- ur jämställdhetssynpunkt bereda ärenden, som skall behandlas av kommunfullmäktige
- utveckla strategier för att uppnå jämställdhetsmålen
- öka medvetenheten om vikten av ett jämställdhetsperspektiv inom olika politikområden
- årligen presentera idéer och förslag till kommunstyrelsen på utvecklingsområden för kommunens jämställdhetsarbete

Utskottet består av ledamöter från kommunfullmäktige och får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

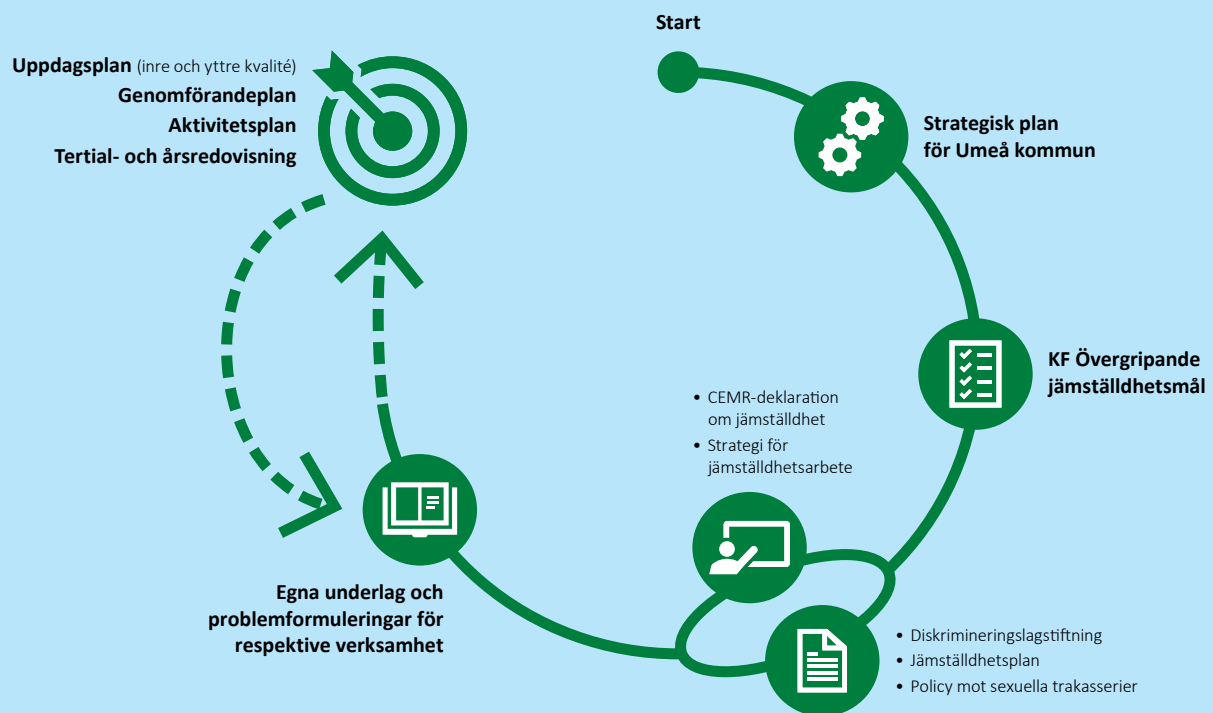
Tjänsteresurser

Umeå kommun har en tjänsteresurs som fungerar som stöd i processer kring jämställdhetsfrågor och jämställdhetsintegrering på övergripande nivå samt arbetar med strategiskt utvecklingsarbete i frågorna. Vidare har kommunen personalfunktionen som ansvarar för arbetet med jämställdhetsplan, arbetsgivarfrågor, lönekartläggning samt ärenden som rör diskrimineringslagstiftning.

Den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR)

Umeå kommun undertecknade 2008 *Den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på regional och lokal nivå*. Den är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR). Deklarationen är ett politiskt dokument och ett instrument för arbetet med jämställdhet. I korthet går deklarationen ut på att undertecknare ska arbeta med jämställdhet på bästa sätt utifrån de ramar och befogenheter som den egna organisationen har. Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män är en utgångspunkt för kommunens jämställdhetsarbete. Dess grundläggande sex principer och trettio artiklar utgör riktlinjer och fungerar som ett verktyg och en inspirationskälla i verksamheters arbete med jämställdhet. Deklarationen hittar du på www.umea.se/jamstalldhet

Modell över utgångspunkter i jämställdhetsarbete på Umeå kommun

Inre kvalitet handlar om arbetsgivarperspektiv och det interna jämställdhetsarbetet på arbetsplatsen. Styrdokument är Umeå Kommuns övergripande jämställdhetsplan samt Umeå kommuns strategi för jämställdhet. Stöd i arbetet är personalfunktionen.

Yttre kvalitet handlar om att integrera jämställdhet i verksamhetens externa arbete gentemot brukare och invånare i kommunen. Styrdokument i arbetet är deklarationen för jämställdhet samt Umeå kommuns strategi för jämställdhet. Stöd i arbetet är jämställdhetsstrategen på område tillväxt.

Jämställdhetsarbete kopplat till den strategiska planen

Ledande i jämställdhetsarbetet är att det ska vara relevant för verksamheternas arbete och uppdrag. Kopplingarna till den strategiska planen kan ses som en förstärkning av hur centralt ett jämställdhetsarbete är för att uppnå intentionerna med planen. De artiklar ur CEMR-deklarationen som är knutna till varje prioriterat område kan ses som faktorer för att uppnå jämställdhetsmålen och fungera som inspiration och verktyg för verksamheterna när specifika delmål utarbetas.

1. Goda livsvillkor

Umeå ska aktivt arbeta för att skapa goda levnadsvillkor för alla. Barnfattigdomen ska minska och invånarna ska ha en fortsatt god folkhälsa. Kvinnor och män ska ha likvärdiga och jämställda levnadsvillkor. Umeå ska vara en inkluderande kommun och växa med social hållbarhet. Det kräver en högkvalitativ välfärd för livets alla skeenden som tar sin utgångspunkt i medborgerliga rättigheter och alla människors lika värde.

Det jämlika samhället är en förutsättning för alla människors fria utveckling och kan aldrig acceptera att någon lämnas utanför. Alla gynnas av en ökad jämlikhet; såväl samhället som helhet som individen. En mer jämlik och jämställd kommun är en friskare, tryggare attraktivare kommun och som återspeglas i kommunens budgetprocess. Därför är det viktigt att främja alla utvecklingsmöjligheter som finns för att motverka ökade skillnader mellan invånarna genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämlikt och jämställt som möjligt. Oberoende av kön har alla invånare i Umeå kommun rätt till likvärdig medborgarservice i form av exempelvis utbildning, sociala tjänster, kultur och fritid. Det innebär att samtliga verksamheter inom kommunen har ett ansvar att arbeta med jämställdhet, att bekämpa stereotypa föreställningar om kön och förhindra diskriminering.

Kön spelar roll inom sjukvården. Ohälsotalen är väsentligt högre för kvinnor än för män i Umeå och kvinnor är oftare både lång- och korttidssjukskrivna¹. Skillnaderna beror framförallt på att kvinnor och män har olika livs- och arbetsvillkor. Genom att arbeta för jämställdhet bekämpas grunden till problemet med hälsorelaterade skillnader mellan könen.

De flesta fall av våld mot kvinnor sker i hemmet. Att arbeta för jämställdhet innebär att synliggöra och förändra de maktrelationer och attityder som traditionellt ligger bakom mäns våld mot kvinnor och att ha en nolltolerans mot sexism. Det skapar ett normbrytande samhälle där människor oavsett könsidentitet och sexualitet känner sig trygga och inkluderade.

Artiklar ur CEMR-deklarationen kopplade till Goda livsvillkor:

Social omsorg och sociala tjänster (artikel 15)

Social integration (artikel 18)

Könsrelaterat våld (artikel 22)

2. Livslångt lärande

Arbetsmarknaden i Umeå är liksom många utbildningar präglad av traditionella föreställningar om vad kvinnor respektive män kan och bör arbeta med samt värderingar av kvinnligt och manligt. Könsssegmenteringen inom utbildningar och yrkesområden hindrar kvinnor och män som arbetstagare att röra sig fritt på hela arbetsmarknaden samt arbetsgivare att se hela arbetskraften.

Artikel ur CEMR-deklarationen kopplade till Livslångt lärande:

Utbildning och livslångt lärande (artikel 13)

1 SCB och Länsstyrelsen Västerbotten, Kvinnor och män i belysning 2015

3. Växande näringsliv och kompetensutveckling

Som arbetsgivare har Umeå kommun ett ansvar och en möjlighet att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden. Talang, potential och kompetens går förlorad när kön istället för intresse och kvalifikation styr var kvinnor och män arbetar. Om könssegregeringen bryts kan både kvinnors och mäns kunskaper och erfarenheter bättre tillvaratas. En jämställd arbetsmarknad som bekämpar stereotypa könsroller stärker kommunens attraktionskraft. Som en direkt konsekvens av att arbetsmarknaden i Umeå är könssegregerad har kvinnor och män skilda karriär- och utvecklingsmöjligheter². Den manliga normen på arbetsmarknaden samt i samhället i stort innebär att män generellt sett har högre lön och tillgång till mer resurser än kvinnor. Jämställda villkor för företagande innebär att hela kommunens kompetens och resursbas tas till vara. När fler kvinnor väljer att driva och utveckla företag tillvaratas fler affärsidéer och nya affärsmodeller utvecklas, vilket bidrar till att tillväxten och sysselsättningen ökar.

Artikel ur CEMR-deklarationen kopplade till område växande näringsliv och kompetensutveckling:

Arbetsgivarrollen (artikel 18)

4. Välutvecklad ideell sektor

Den ideella sektorn med ett väl utvecklat föreningsliv bidrar starkt till Umeås utveckling. Dess omfattning och mångfald medverkar till att hålla Umeå samman, medborgerligt engagemang, ökad livskvalitet och gör Umeå till en bra kommun att bo och leva i. Den ideella sektorn bidrar till att människor kommer samman och träffas i nya konstellationer. Samverkan mellan olika aktörer är därför av central vikt för att stärka det civila samhället, oavsett om det avser kultur och fritid, föreningar och frivilligorganisationer, den offentliga sektorn eller näringslivet. Umeå kommun ska i sina verksamheter aktivt söka samverkan med civilsamhället.

Artiklar ur CEMR-deklarationen kopplade till område välutvecklad ideell sektor:

Kultur, idrott och fritid (artikel 20)

Arbeta med samarbetspartners för att främja jämställdhet (artikel 5)

5. En god samhällsplanering

En hållbar utveckling består av tre dimensioner: ekonomisk, ekologisk och social. En förutsättning för en hållbar utveckling i Umeå är att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Artiklar ur CEMR-deklarationen kopplade till område en god samhällsplanering:

Bostäder (artikel 19)

Planering och hållbar utveckling (artikel 24)

² Lär mer om könssuppdelningen i kommunen i: Det könade landskapet (www.umea.se/jamstalldhet)

Nationella jämställdhetspolitiska mål

På nationell nivå finns jämställdhetspolitiska mål. De nationella målen visar på inriktningen för jämställdhetspolitiken. Målen består av ett övergripande mål och sex delmål.

Övergripande mål

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Delmål 1: En jämn fördelning av makt och inflytande

Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva invånare och att forma villkoren för beslutsfattandet.

Delmål 2: Ekonomisk jämställdhet

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Delmål 3: Jämställd utbildning

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.

Delmål 5: Jämställd hälsa

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

Delmål 6: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Läs mer: Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid
Skr. 2016/17:10

Framgångsfaktorer för jämställdhetsarbete

Att arbeta med att synliggöra maktstrukturer och arbeta för att förändra dem kräver ambition och mod. Umeå kommuns mest framgångsrika satsningar utifrån jämställdhetsperspektiv har blivit framgångsrika för att det har funnits en politisk vilja, stöttande ledning, engagerade medarbetare och att arbetet kopplat till verksamhetens uppdrag samt att det funnits kunskap om makt och motstånd. Kunskap är en central del av jämställdhetsarbetet i Umeå kommun och ökar insikten i vad olika beslut får för konsekvenser för kvinnor respektive män. Individer och organisationer utvecklas då både kvinnors och mäns kunskaper om jämställdhet ökar.

Kvinnors och mäns livsvillkor och levnadsförhållanden kan synliggöras genom konsuppladad statistik. Det handlar om att belysa vilka villkor kvinnor och män har i Umeå kommun. Fakta och konsuppladad statistik utgör en bra början, men för att underlaget ska bli ett verktyg för jämställdhet behövs en djupare genusanalys. När statistiken visar att kvinnors och mäns situationer skiljer sig åt måste orsakerna till detta analyseras och åtgärdas.

Ledningsstyrt arbete

Ett professionellt förändringsarbete för jämställdhet behöver ledningens stöd. Det är ledningen som ska ta de strategiska besluten och sätta mål för jämställdhetsarbetet. Själva genomförandet ska ske på samma sätt som annat förändringsarbete, genom alla chefer och medarbetare. I Umeå kommun handlar det om att de politiska nämnderna sätter mål för arbetet i verksamheterna och att de strategiska besluten för genomförande tas i verksamhetsledningarna.

Kunskap om motstånd

Ifrågasättande av maktfördelning, privilegier och inflytande berör och upprör. Aktivt jämställdhetsarbete innebär en kritisk granskning av den egna verksamheten och möts därför ofta med motstånd. Det är viktigt att berörda verksamheter är medvetna om detta och att det från ledningshåll tydliggörs att det är en prioriterad fråga som syftar till förbättringar för såväl medarbetare som invånare och att stöd erbjuds den eller de personer som ska leda processen.

Maktperspektiv

Jämställdhet handlar om en jämn fördelning av makt och resurser mellan könen samt att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation. Strategin utgår från ett könsperspektiv men det är viktigt att i det arbetet vara medveten om att könsmaktordningen samspelar med andra maktstrukturer som till exempel etnicitet, klass, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och andra sociala kategorier.

Kontakt och mer information

Du hittar flera användbara exempel, aktuellt om jämställdhet, hjälpmedel och metoder för förändringsarbete på www.umea.se/jamstalldhet och på genderedlandscape.umea.se

**För mer information om strategin
eller frågor om jämställdhetsarbete kontakta:**

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg
linda.gustafsson@umea.se
090-16 12 32
070-611 10 44

Centrala begrepp³

Genusperspektiv (forskningsterm)

Ett genusperspektiv fokuserar på skillnaderna mellan könen som är socialt och kulturellt konstruerade och förändras över tid och plats. Ett genusperspektiv innebär att ha den sociala konstruktionen av kön i åtanke i syfte att bryta stereotypa köns-mönster genom att principerna om könsens isärhållande inom olika områden till exempel arbetsliv och positioner i en hierarki, problematiseras och ifrågasätts.

HBTQ

Ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer med queera uttryck och identiteter.

Ikkebinär

En person som identifierar sig som mellan, bortom eller med båda köns-kategorierna kvinna/man kan kalla sig ikkebinär. Ibland används ikkebinär som ett paraplybegrepp för olika könsidentiteter som inte följer tvåkönsnormen. Ikkebinär betyder inte samma sak för alla som definierar sig som det. En del känner sig som både tjej och kille. Andra känner att de befinner sig mellan de kategorierna. Många ikkebinära identifierar sig inte med något kön alls.

Intersektionalitet (forskningsterm)

Synliggörande av hur olika makt-ordningar samspelar. Ordet intersektionalitet kommer från engelskan intersection, som kan betyda väg-korsning eller snitt (en benämning inom matematiken för området där två mängder skär varandra). Det används för att beteckna hur olika diskrimineringsgrunder interagerar och samverkar.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering innebär att en organisations alla nivåer, både horisontellt och vertikalt, ska genom-syras av ett jämställdhetsperspektiv samt att jämställdhetsfrågor inte behandlas separat utan är en självklar del i allt arbete.

Jämställdhetsperspektiv

Varje fråga som berör kvinnor och män ska analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär att analysera vilka konsekvenser olika förslag och beslut har för kvinnor respektive män. Med ett jämställdhetsperspektiv på alla beslut kan könsfördelningen av makt och resurser synliggöras och omfördelas.

Kön och genus

Benämningar på det biologiska och sociala könet. Kön används ofta som benämning på det biologiska och genus som benämning på det socialt konstruerade könet. Samtidigt används också ordet kön ibland som benämning på både det biologiskt och socialt konstruerade. Det är svårt att säga vad som är biologiskt och vad som är socialt eftersom vi från födseln behandlas olika på grund av vårt biologiska kön. Genus är ett analytiskt begrepp och en översättning av engelskans ord gender.

Könsmaktordning (kallas även genusordning)

Den ordning i samhället som innebär att män som grupp systematiskt överordnas kvinnor som grupp och att det som ses som manligt värderas högre än det som ses som kvinnligt.

Könsidentitet

Syftar på en persons självupplevda kön. Det biologiska och juridiska könet behöver inte ha samband med en persons könsidentitet.

Könsuppdelad arbetsmarknad

Är bland annat en konsekvens av stereotypa könsroller, exempelvis föreställningen om att kvinnor är bra på en sak och män på en annan samt att "manliga" egenskaper värderas högre på arbetsmarknaden än "kvinnliga". Vertikal könsuppdelning innebär att fördelningen av kvinnor och män på olika positioner är ojämn, där män generellt sett återfinns på högre befattningspositioner än kvinnor. Horisontell könsuppdelning innebär att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer och har olika yrken.

Makt

Kan avse formell makt förvärvat genom exempelvis en viss befattning. Makt kan även avse möjligheten och privilegiet att formulera både problem och möjliga lösningar.

Mäns våld mot kvinnor

Definieras av FN som alla former av könsrelaterat våld som resulterar i fysisk, sexuell eller psykisk skada alternativt lidande för kvinnor, inklusive hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, både i det offentliga och i det privata. Att mäns våld mot kvinnor ska upphöra är ett av Sveriges jämställdhetspolitiska delmål.

Obetalt arbete

Det arbete som utförs utan betalning exempelvis handla och laga mat, tvätta, gräsklippning eller omsorg om barn eller andra personer. En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet är ett av Sveriges jämställdhetspolitiska delmål.

³ Källor: Jämställ.nu, RFSL, regeringen.se, scb.se, kvinnofridslinjen.se

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 46

Diariennr: SK-2025/00272

**Yttrande om internremiss - Policy för
jämställdhetsarbete i Umeå kommun****Arbetsutskottets beslut**

För- och grundskolenämnden föreslås besluta att ställa sig bakom förslag till remissyttrande enligt nedan till jämställdhetsutskottet gällande internremiss av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom förslag till remissyttrande enligt nedan till jämställdhetsutskottet gällande internremiss av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun.

Ärendebeskrivning**Bakgrund**

För- och grundskolenämnden har fått i uppdrag att inkomma med synpunkter på Jämställdhetsutskottets förslag till ny policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun. Policyn planeras ersätta Umeå kommuns nu gällande styrdokument inom området; Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun beslutad 2011 och reviderad 2017.

Jämställdhetsutskottets förslag till policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun har anpassats till kommunens nya styrmodell och dokumentstruktur. Jämställdhetsutskottet efterfrågar särskilt synpunkter på policyförslagets upplägg, innehåll och om det finns behov av en kompletterande riktlinje som tydliggör hur arbetet med jämställdhet ska bedrivas i praktiken.

Yttrande

För- och grundskolenämnden välkomnar ambitionen att förstärka och tydliggöra det strategiska jämställdhetsarbetet genom en ny policy. Att policyn anpassas till kommunens styrmodell är en viktig förutsättning för

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

att jämställdhetsarbetet ska bli en integrerad del av ordinarie ledning och styrning.

Umeå kommuns övergripande jämställdhetspolitiska inriktningsmål – att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv – harmonierar väl med mål i för och grundskolenämndens verksamhetsplan.

Innehåll i förslag till ny policy tydliggör både bärande principer samt ger en riktning om vikten av integrering av jämställdhetsarbetet i för Umeå kommuns centrala strategiska områden.

Jämställdhetsutskottet ställer frågan om nämnden ser ett behov av en kompletterande riktlinje som tydliggör hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas.

För- och grundskolenämnden menar att policyn svarar tydligt på de grundläggande frågorna *varför* jämställdhetsarbete behövs och *vad* kommunen vill uppnå. Detta ger en god utgångspunkt för vidare arbete inom respektive nämnd utifrån förvaltningsspecifika verksamheter och förutsättningar.

För- och grundskolenämndens övergripande mål i verksamhetsplan är att andelen elever som blir behöriga till nationellt gymnasieprogram ska öka. För att följa hur väl utvecklingen sker mot det långsiktiga målet har delmål formulerats inom respektive strategiområde. Delmålen följs i sin tur upp genom resultatmått. Resultatmått för respektive delmål framgår i styrkortet. Uppföljning av övergripande mål samt delmålen sker inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och avrapporteras i nämnd enligt årshjul.

Jämställdhetsperspektiv har integrerats i verksamhetsplan och delmål med koppling till jämställdhet har identifierats, vilka lägger fokus på att utveckla jämställdheten i flickor och pojkars studieval. Jämställdhet, jämlikhet och mångfald kopplat till det personalpolitiska området hanteras inom ramen för nämndens systematiska arbete med arbetsmiljö och lika rättigheter och skyldigheter.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Om inte jämställdhetsutskottet mot bakgrund av sin expertis inom området gör en annan bedömning anser för- och grundskolenämnden det vara ändamålsenligt att varje nämnd, tar ansvar och utformar egna mål baserade på principer och strategier i föreslagen kommunövergripande policy.

Sammanfattning

För och grundskolenämndens verksamheter omfattar i huvudsak utbildning, undervisning och omsorg där kunskaper och perspektiv inom jämställdhet har stor påverkan på kvalitet och måluppfyllelse i syfte att nå ökad likvärdighet, förbättrade studieresultat och goda resultat. För- och grundskolenämnden ställer sig positiv till förslag till ny policy för jämställdhetsarbete och ser det som ett viktigt steg i att stärka kommunens systematiska och strategiska jämställdhetsarbete.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Remissversion av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Bilaga 2: Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Beredningsansvarig

Åsa Bergström, personalchef

Beslutet ska skickas till

Sofia Gustafsson, sofia.gustafsson.2@umea.se senast 31 augusti 2025

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-05-21

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00037

Yttrande om motion (C) 2/2025 - Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 2/2025 – *Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga* ska avslås.

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Centerpartiet i Umeå som anser att Umeå kommun bör utöka rätten till förskola för barn till föräldralediga från 15 timmar per vecka till 30 timmar per vecka.

Centerpartiet uppger att förskolan är en viktig del av barns tidiga utveckling och lärande. Den erbjuder en pedagogisk verksamhet som lägger grunden inför skolstart genom att stimulera språk, sociala färdigheter och ett livslångt lärande. Barn i förskolan ges också möjlighet att leka och lära tillsammans med andra.

I dagsläget har barn till föräldralediga i Umeå kommun rätt till 15 timmar förskola per vecka. Flera kommuner i Sverige har infört rätt till 30 timmar förskola per vecka för barn till föräldralediga.

Utgångspunkter

Barns rätt till förskola regleras av skollagen (2010:800). Det framgår av 8 kap. 3 § att barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4–7 §§.

Av 4 § framgår att barn ska från och med höstterminen det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året.

Regleringen enligt 4 § kallas även allmän förskola och innebär att alla barn i åldrarna 3–5 år har rätt till minst 525 timmar per år, vilket motsvarar 15 timmar per vecka, om vårdnadshavarna så önskar. En kommun kan besluta om längre vistelsetider än den lagreglerade tiden.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00037

Av 5 § framgår att omfattningen av erbjudandet om förskola från och med ett års ålder ska utgå från behovet med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Vidare framgår enligt 6 § att barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584), ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Barn ska även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola enligt 7 §.

Av läroplanen för förskolan (Lpfö 18, del 1, Förskolans uppdrag) framgår att undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden.

Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt.

Yttrande

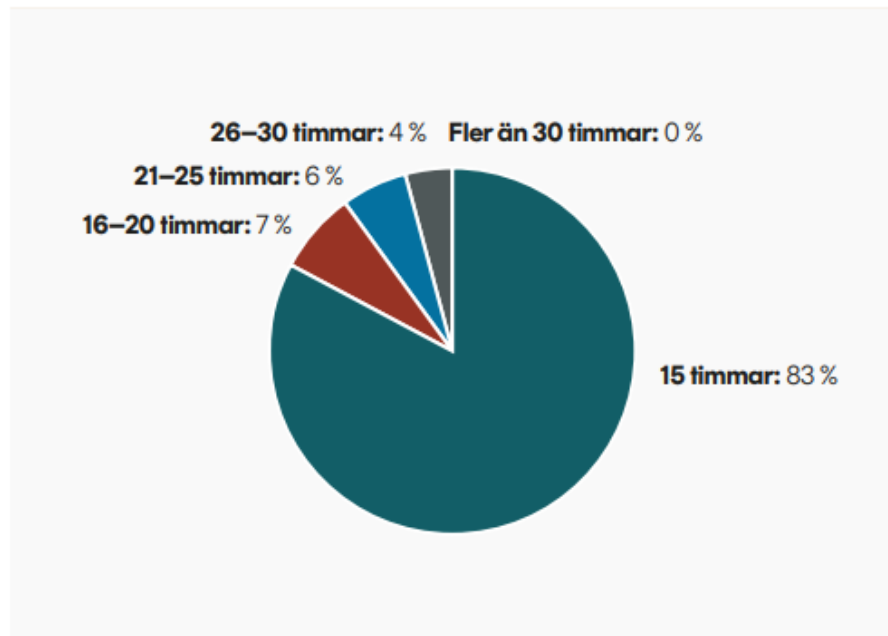
Inledningsvis kan påtalas att det finns fler grupper av föräldrar som skulle kunna omfattas av detta förslag, till exempel barn till arbetslösa och barn som omfattas av allmän förskola.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har kartlagt i vilken grad kommuner erbjuder utökad rätt till förskola för barn till arbetslösa och föräldralediga vårdnadshavare. Det visar sig att en stark majoritet om 83 %, av Sveriges kommuner i likhet med Umeå kommun erbjuder barn till arbetslösa och föräldralediga 15 timmars vistelsetid per vecka, utifrån skollagens krav. De tre timmarna per dag eller 15 timmarna per vecka utgör således minsta garanterade vistelsetid.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00037

Diagram 9: Antal timmar förskola per vecka som kommunerna erbjuder för barn till arbetslösa och föräldralediga (andel kommuner i procent).

Statistikkälla: SKR:s huvudmannenkät 2024.

För att den enligt motionen föreslagna utökningen av vistelsetid från 15 till 30 timmar ska ge önskvärd effekt, att barn erbjuds en god start på sin utbildning, krävs att tillgången på legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare säkerställs. Framförallt är det viktigt att det finns tillgång till legitimerade förskollärare då de enligt läroplanen har ett särskilt ansvar för undervisningen på förskolan. Trots de minskande barnkullarna som Umeå kommun med flera står inför finns det fortsatta utmaningar när det gäller kompetensförsörjning.

Utifrån förskollärares särskilda ansvar för undervisningen och i det fall kommunen inte kan tillgodose behovet av legitimerade förskollärare, finns en risk att förslaget inte ger önskad effekt i form av en likvärdig verksamhet av god kvalitet. Vilket kan påverka arbetsmiljön i negativ riktning och minska attraktiviteten för att arbeta som förskollärare i Umeå kommun.

Det är svårt att beräkna den ökade kostnaden för att utöka antalet timmar från 15 till 30 för barn till föräldralediga eftersom den avgift vårdnadshavarna betalar för att delta i förskoleverksamhet beräknas utifrån deras inkomster samt en beslutad maxtaxa.

Vid utläsning av antal placerade barn i Umeå kommuns förskolor per 15 april 2025, är antalet barn med bibehållen placering, med det menat barn

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00037

till föräldralediga 341 st. och antalet barn med endast allmän förskola, 15 timmar för barn 3–5 år, 240 st.

En uppskattning är att om alla föräldralediga vårdnadshavare skulle välja att utöka vistelsetiden för sina barn till 30 timmar, skulle kostnaden för detta bli cirka 20–30 miljoner kronor. Beräkningen är baserad på den ersättning förskolan får per barn, ett helt belopp istället för ett halvt.

Värt att beakta är att det i Umeå kommun finns 14 fristående huvudmän som bedriver förskoleverksamhet vid 18 förskoleenheter, efter att Umeå kommun beslutat om godkännande och tillstånd som ger rätt till bidrag. Att utöka tiden för barn till föräldralediga till 30 timmar i de kommunala verksamheterna kan leda till minskad likvärdighet, eftersom en kommun som regel inte kan kräva att en annan huvudman inom skolväsendet ska följa de riktlinjer som kommunen antagit för sin egen barnomsorg. Detta eftersom en kommuns riktlinjer kan ses som rekommendationer, men kommunen kan inte kräva att en annan huvudman inom skolväsendet ska gå längre i sina åtaganden än vad skollagen anger.

Förutom risk för bristande likvärdighet mellan barn som är placerade i fristående förskoleverksamhet gentemot de barn som är placerade i kommunala förskoleverksamheter är det inte heller likvärdigt att en utökning endast ska omfatta barn till föräldralediga när det finns fler grupper av föräldrar där en utökning till 30 timmar skulle kunna vara aktuell. Exempelvis barn till arbetslösa och de barn som omfattas av allmän förskola.

Grunden för barns framtida lärande läggs i förskolan och att delta i förskoleverksamhet är en förutsättning för förskolans uppdrag att verka kompensatoriskt. Deltagandet i förskolan är lägre i socioekonomiskt svagare områden, det gäller både inskrivningsgrad och barnens närvaro.

Alla barn i Umeå kommun ska ha samma rättigheter. En likvärdig verksamhet ska syfta till att kompensera för och utjämna skillnader som uppstår i och med socioekonomiska skillnader, barnens behov och förutsättningar.

I april 2024 tillsatte regeringen en särskild utredare, som ska fungera som en nationell samordnare, för arbetet mot utanförskap. Enligt utredningsdirektivet ska samordnaren bland annat lämna förslag med syfte att stärka och utveckla kommunernas arbete mot utanförskap. Utredaren har i intervjuer uttalat att förskolan bör bli obligatorisk för alla barn från tre års ålder. Den föreslagna tiden är 30 timmar och förskolan ska enligt förslaget vara avgiftsfri. Samordnaren tillika den särskilda utredaren ska

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00037

lämna sitt betänkande senast den 30 juni 2025. Detta innebär således att ett fullständigt förslag ännu inte har tagits emot av regeringen.

Det pågår även en utredning som enligt utredningsdirektivet ska överväga och föreslå en obligatorisk språkförskola, och i den utreda och föreslå hur Sveriges förskolor ska få förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning av god kvalitet. Utredningen ska även föreslå en reglering av barngruppers storlek och lämplig personaltäthet samt föreslå hur det kan införas tydligare krav på kunskaper i svenska språket hos personalen som arbetar inom förskolan. Denna utredning ska redovisas till regeringen senast den 18 december 2025.

Sammanfattningsvis innebär en utökning till 30 timmars vistelsetid för barn till föräldralediga såväl organisatoriska som ekonomiska konsekvenser för kommunen. Förslaget kan även innebära att likvärdigheten för Umeå kommuns samtliga förskolebarn minskar. Vidare bör kommunen invänta pågående utredningar för att undvika beslut som kan komma att behöva omprövas inom en snar framtid.

Mot bakgrund av ovanstående samt utifrån nämndens budgetram behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras och frågan om utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga avslås.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion Centerpartiet – Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga

Beredningsansvariga

Carola Nilsson, strateg förskola
Maud Karlström, samordnare

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, senast 250705 och märk ämnesraden med KS-2025/00059

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Daniel Nordgren
biträdande
utbildningsdirektör

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I UMEÅ KOMMUN

UTÖKAD RÄTT TILL FÖRSKOLA FÖR BARN TILL FÖRÄLDRALEDIGA

Förskolan är en viktig del av barns tidiga lärande och utveckling. Den erbjuder en pedagogisk verksamhet som lägger grunden för skolstarten genom att stimulera språk, sociala färdigheter och ett livslångt lärande. Barn i förskolan ges möjlighet att utforska, leka och lära tillsammans med andra, vilket stärker både deras självförtroende och förmåga att samarbeta.

I dagsläget har barn till föräldralediga i Umeå kommun rätt till 15 timmars förskola per vecka, vilket begränsar deras tillgång till denna viktiga miljö. När barns tid i förskolan reduceras riskerar de att gå miste om kontinuiteten i det pedagogiska arbetet och möjligheterna att bygga relationer med sina jämnåriga. Detta är särskilt viktigt för barns språkutveckling och för att skapa ett tryggt sammanhang där de kan växa och utvecklas i sin egen takt. Forskning visar att en högkvalitativ förskola är en av de mest betydelsefulla faktorerna för barns framtida skolresultat och utveckling. Flera kommuner i Sverige, såsom Timrå och många i Stockholmsregionen, har redan infört 30 timmars förskola per vecka för barn till föräldralediga. Umeå kommun bör följa deras exempel och säkerställa att barn får den bästa möjliga starten på sin utbildningsresa.

Centerpartiet föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att utöka rätten till förskola för barn till föräldralediga från 15 timmar per vecka till 30 timmar per vecka.

Umeå 11 januari 2025

Maja Westling Palmberg, Centerpartiet

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 47

Diariennr: SK-2025/00037

Yttrande om motion (C) 2/2025 - Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga**Arbetsutskottets beslut**

För- och grundskolnämnden föreslås besluta att ställa sig bakom yttrande enligt nedan, inklusive redaktionell ändring avseende vad som inkluderas i den uppskattade kostnadsökningen, och föreslår kommunfullmäktige att motion 2/2025 – *Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga* ska avslås.

Förslag till beslut

För- och grundskolnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 2/2025 – *Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga* ska avslås.

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Centerpartiet i Umeå som anser att Umeå kommun bör utöka rätten till förskola för barn till föräldralediga från 15 timmar per vecka till 30 timmar per vecka.

Centerpartiet uppger att förskolan är en viktig del av barns tidiga utveckling och lärande. Den erbjuder en pedagogisk verksamhet som lägger grunden inför skolstart genom att stimulera språk, sociala färdigheter och ett livslångt lärande. Barn i förskolan ges också möjlighet att leka och lära tillsammans med andra.

I dagsläget har barn till föräldralediga i Umeå kommun rätt till 15 timmar förskola per vecka. Flera kommuner i Sverige har infört rätt till 30 timmar förskola per vecka för barn till föräldralediga.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Utgångspunkter

Barns rätt till förskola regleras av skollagen (2010:800). Det framgår av 8 kap. 3 § att barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4–7 §§.

Av 4 § framgår att barn ska från och med höstterminen det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året.

Regleringen enligt 4 § kallas även allmän förskola och innebär att alla barn i åldrarna 3–5 år har rätt till minst 525 timmar per år, vilket motsvarar 15 timmar per vecka, om vårdnadshavarna så önskar. En kommun kan besluta om längre vistelsetider än den lagreglerade tiden.

Av 5 § framgår att omfattningen av erbjudandet om förskola från och med ett års ålder ska utgå från behovet med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Vidare framgår enligt 6 § att barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen ([1995:584](#)), ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Barn ska även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola enligt 7 §.

Av läroplan för förskolan (Lpfö 18, del 1, Förskolans uppdrag) framgår att undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden.

Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

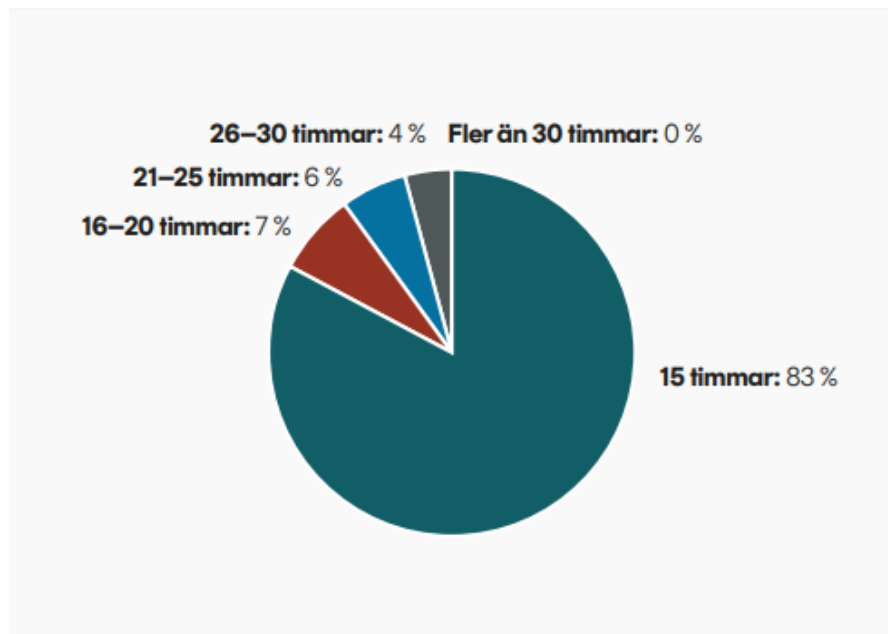
Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt.

Yttrande

Inledningsvis kan påtalas att det finns fler grupper av föräldrar som skulle kunna omfattas av detta förslag, till exempel barn till arbetslösa och barn som omfattas av allmän förskola.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har kartlagt i vilken grad kommuner erbjuder utökad rätt till förskola för barn till arbetslösa och föräldralediga vårdnadshavare. Det visar sig att en stark majoritet om 83 %, av Sveriges kommuner i likhet med Umeå kommun erbjuder barn till arbetslösa och föräldralediga 15 timmars vistelsetid per vecka, utifrån skollagens krav. De tre timmarna per dag eller 15 timmarna per vecka utgör således minsta garanterade vistelsetid.

Diagram 9: Antal timmar förskola per vecka som kommunerna erbjuder för barn till arbetslösa och föräldralediga (andel kommuner i procent).

Statistikkälla: SKR:s huvudmannenkät 2024.

För att den enligt motionen föreslagna utökningen av vistelsetid från 15 till 30 timmar ska ge önskvärd effekt, att barn erbjuds en god start på sin

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

utbildning, krävs att tillgången på legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare säkerställs. Framförallt är det viktigt att det finns tillgång till legitimerade förskollärare då de enligt läroplanen har ett särskilt ansvar för undervisningen på förskolan. Trots de minskande barnkullarna som Umeå kommun med flera står inför finns det fortsatta utmaningar när det gäller kompetensförsörjning.

Utifrån förskollärares särskilda ansvar för undervisningen och i det fall kommunen inte kan tillgodose behovet av legitimerade förskollärare, finns en risk att förslaget inte ger önskad effekt i form av en likvärdig verksamhet av god kvalitet. Vilket kan påverka arbetsmiljön i negativ riktning och minska attraktiviteten för att arbeta som förskollärare i Umeå kommun.

Det är svårt att beräkna den ökade kostnaden för att utöka antalet timmar från 15 till 30 för barn till föräldralediga eftersom den avgift vårdnadshavarna betalar för att delta i förskoleverksamhet beräknas utifrån deras inkomster samt en beslutad maxtaxa.

Vid utläsning av antal placerade barn i Umeå kommuns förskolor per 15 april 2025, är antalet barn med bibehållen placering, med det menat barn till föräldralediga 341 st. och antalet barn med endast allmän förskola, 15 timmar för barn 3–5 år, 240 st.

En uppskattning är att om alla föräldralediga vårdnadshavare skulle välja att utöka vistelsetiden för sina barn till 30 timmar, skulle kostnaden för detta bli cirka 20–30 miljoner kronor. Beräkningen är baserad på den ersättning förskolan får per barn, ett helt belopp istället för ett halvt.

Värt att beakta är att det i Umeå kommun finns 14 fristående huvudmän som bedriver förskoleverksamhet vid 18 förskoleenheter, efter att Umeå kommun beslutat om godkännande och tillstånd som ger rätt till bidrag. Att utöka tiden för barn till föräldralediga till 30 timmar i de kommunala verksamheterna kan leda till minskad likvärdighet, eftersom en kommun som regel inte kan kräva att en annan huvudman inom skolväsendet ska följa de riktlinjer som kommunen antagit för sin egen barnomsorg. Detta eftersom en kommuns riktlinjer kan ses som rekommendationer, men

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

kommunen kan inte kräva att en annan huvudman inom skolväsendet ska gå längre i sina åtaganden än vad skollagen anger.

Förutom risk för bristande likvärdighet mellan barn som är placerade i fristående förskoleverksamhet gentemot de barn som är placerade i kommunala förskoleverksamheter är det inte heller likvärdigt att en utökning endast ska omfatta barn till föräldralediga när det finns fler grupper av föräldrar där en utökning till 30 timmar skulle kunna vara aktuell. Exempelvis barn till arbetslösa och de barn som omfattas av allmän förskola.

Grunden för barns framtida lärande läggs i förskolan och att delta i förskoleverksamhet är en förutsättning för förskolans uppdrag att verka kompensatoriskt. Deltagandet i förskolan är lägre i socioekonomiskt svagare områden, det gäller både inskrivningsgrad och barnens närvaro.

Alla barn i Umeå kommun ska ha samma rättigheter. En likvärdig verksamhet ska syfta till att kompensera för och utjämna skillnader som uppstår i och med socioekonomiska skillnader, barnens behov och förutsättningar.

I april 2024 tillsatte regeringen en särskild utredare, som ska fungera som en nationell samordnare, för arbetet mot utanförskap. Enligt utredningsdirektivet ska samordnaren bland annat lämna förslag med syfte att stärka och utveckla kommunernas arbete mot utanförskap. Utredaren har i intervjuer uttalat att förskolan bör bli obligatorisk för alla barn från tre års ålder. Den föreslagna tiden är 30 timmar och förskolan ska enligt förslaget vara avgiftsfri. Samordnaren tillika den särskilda utredaren ska lämna sitt betänkande senast den 30 juni 2025. Detta innebär således att ett fullständigt förslag ännu inte har tagits emot av regeringen.

Det pågår även en utredning som enligt utredningsdirektivet ska överväga och föreslå en obligatorisk språkförskola, och i den utreda och föreslå hur Sveriges förskolor ska få förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning av god kvalitet. Utredningen ska även föreslå en reglering av barngruppers storlek och lämplig personaltäthet samt föreslå hur det kan införas tydligare krav på kunskaper i svenska språket hos personalen som

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

arbetar inom förskolan. Denna utredning ska redovisas till regeringen senast den 18 december 2025.

Sammanfattningsvis innebär en utökning till 30 timmars vistelsetid för barn till föräldralediga såväl organisatoriska som ekonomiska konsekvenser för kommunen. Förslaget kan även innebära att likvärdigheten för Umeå kommuns samtliga förskolebarn minskar. Vidare bör kommunen invänta pågående utredningar för att undvika beslut som kan komma att behöva omprövas inom en snar framtid.

Mot bakgrund av ovanstående samt utifrån nämndens budgetram behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras och frågan om utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga avslås.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion Centerpartiet – Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga

Beredningsansvariga

Carola Nilsson, strateg förskola
Maud Karlström, samordnare

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, senast 250705 och märk ämnesraden med KS-2025/00059

Yrkanden

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Maria Lindvall (-)(L) för bifall till tjänsteskrivelsens förslag inklusive redaktionell ändring avseende vad som inkluderas i den uppskattade kostnadsökningen.

Inga motyrkanden finns.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen inklusive redaktionell ändring.

Tjänsteskrivelse

2025-05-22

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00053

Yttrande på motion (V) 4/2025 - Avskaffa ensamarbetet i förskolan

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 4/2025 – *Avskaffa ensamarbetet i förskolan* ska avslås.

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Vänsterpartiet att Umeå kommunfullmäktige ålägger för- och grundskolenämnden att avskaffa ensamarbete i kommunala förskolor och garanterar att personalstyrkan aldrig får vara färre än två under förskolans öppettider.

Vänsterpartiet framhåller att ensamarbete på många arbetsplatser innebär en belastning för personalens arbetsmiljö. Att ensam ha ansvaret för en grupp barn anses olämpligt av flera skäl, då det kan försämra tryggheten för både personal och barn samt leda till ökad stress och psykisk ohälsa.

Vänsterpartiet menar att ensamarbete kan leda till oro hos vårdnadshavare, en ökad risk för barn att utsättas för skadliga handlingar samt att det vid extraordinära händelser kan uppstå konsekvenser för den personal som arbetar ensam. En förklaring till att ensamarbete förekommer är bland annat organisatoriska utmaningar med långa öppettider och begränsade ekonomiska och personella resurser, något som Vänsterpartiet uppger inte får vara ett skäl till att säkerheten riskeras.

Vänsterpartiet anser därför att Umeå kommun måste ta ett större ansvar för att förbättra arbetsmiljön för förskolans personal och för att säkra barnens trygghet. Att avskaffa ensamarbete vid öppning och stängning är en nödvändig åtgärd för att uppnå detta.

Yttrande

Arbetsmiljöverket är den statliga myndighet som har i uppdrag att se till att lagar om arbetsmiljö och arbetstider följs av företag och organisationer. Arbetsmiljöverket har flera ansvarsområden, några av dessa är att utfärda

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00053

föreskrifter och allmänna råd, samt att ta fram statistik om arbetsmiljö, arbetsolyckor och arbetssjukdomar.

Arbetsmiljöverket har även ansvar över att kontrollera att arbetsmiljölagen och utfärdade föreskrifter i hög utsträckning genom inspektion av arbetsplatser.

Som ensamarbete räknas arbete som innebär fysisk eller social isolering, enligt arbetsmiljöverkets definition. Fysisk isolering innebär att en arbetstagare bara kan få kontakt med andra människor på arbetsplatsen genom att använda någon form av teknisk kommunikation som till exempel mobiltelefon. Social isolering innebär att arbetstagaren befinner sig bland andra människor, men ändå inte kan räkna med hjälp i en kritisk situation.

Enligt Arbetsmiljöverket kan ensamarbete vara otillåtet eller olämpligt. Ensamarbete ska inte utföras om det innebär större risk för våld, olycksfall eller ohälsa än om arbetet utförs av flera samtidigt. Exempel på det är arbete som innebär dykning och rengöring av tankar.

Om ensamarbetet innebär påtaglig risk för olyckor med kroppsskada, så måste arbetstagaren kunna få snabb hjälp i en nödsituation. Om det inte går att lösa på ett godtagbart sätt, får arbetet inte utföras utan att någon annan person finns i närheten. Ensamarbete kan även vara olämpligt exempelvis när det gäller kontakt med elektricitet, fall från hög höjd, kemiska ämnen, kvävning eller förgiftning, föremål i rörelse eller levande djur.

Personal i förskoleverksamhet har inte regelmässigt den arten av arbetsuppgifter som beskrivs för arbetstagare enligt ovan. I arbetsgivaransvaret ingår att systematiskt organisera, genomföra och följa upp arbetsmiljöarbetet för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall i arbetet. Om risker kopplade till ensamarbete identifieras, gör arbetsgivaren enskilda överväganden och bedömningar om bemanningen behöver utökas vid vissa tider inom förskolans verksamhet.

Risken för stress, oro, olyckor och att barn utsätts för skadliga handlingar bedöms vidare vara högre under de tider på dagen när det är flest barn på plats.

Gällande risken för barn att utsättas för skadliga handlingar av personal inom förskolan, är kravet enligt gällande lagstiftning att personal för arbete med barn och unga före anställning ska uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Det finns även en utredning med förslag på att fler brott ska vara synliga i detta registerutdrag samt att personer som dömts

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00053

för grova brott inte ska bli antagna till universitets- eller högskoleutbildningar exempelvis lärarutbildning.

Umeå kommuns förskolors öppettider är vid behov 6.00-19.00. De flesta förskolorna har idag öppettider 6.30-17.30, utifrån vårdnadshavarnas behov baserat på arbetstider eller studier. Ensamarbete i den betydelsen att det endast finns en av förskolans personal schemalagd förekommer under begränsad tid på morgonen och i slutet av dagen innan förskolan stänger.

Tabellen nedan visar att det vid öppning är det 72 % av förskolorna där endast en personal är schemalagd den första 15–30 minuterna, medan 8 % av förskolorna har två eller fler personal schemalagda direkt vid öppning. 17 % har en personal schemalagd upp till 45 minuter och 3 % upp till 60 minuter.

Vid stängning har 80 % av förskolorna en personal schemalagd de sista 15–30 minuterna, 14 % upp till 45 minuter och 6 % upp till 60 minuter. Förskolor med högre värden för ensamarbete är företrädesvis små förskoleenheter eftersom de i regel har färre barn i samband med öppning och stängning än de större enheterna.

Förekomst av ensamarbete* i Umeå kommuns förskolor				
Antal minuter	0	15–30	31–45	46–60
Öppning	8 %	72 %	17 %	3 %
Stängning	-	80 %	14 %	6 %

*Endast en personal schemalagd

Förskolans utgångspunkt när det gäller schemaläggning är att det ska vara så mycket personal som möjligt på plats när det är som flest barn på förskolan. Barnens möjligheter till en god utbildning underlättas när de kan delas in i mindre grupper. En schemaförändring för att öka bemanningen till två personer vid öppning och stängning skulle innebära att bemanningen över dagen reduceras, så att det blir en mindre del av dagen när all personal är på plats samtidigt. Detta får till följd att tiden för att dela in barnen i mindre grupper under dagen även minskar, vilket med mycket stor sannolikhet påverkar utbildningens kvalitet negativt.

Att utöka bemanningen för att avskaffa ensamarbetet vid öppning och stängning skulle teoretiskt innebära att förskolan behöver få ett ekonomiskt tillskott på minst sex miljoner kronor per år. Den beräkningen är gjord enbart på antal timmar och tar inte hänsyn till några andra faktorer som till exempel om det är möjligt att lösa med att befintlig personal

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00053

utökar sin arbetade tid. Det är även baserat på att det enbart är barnskötare som schemaläggs dessa tider, inte förskollärare.

I realiteten innebär förslaget om att avskaffa ensamarbete i förskolan att de allra flesta förskolor behöver utöka bemanningen med en årsarbetare för att kunna uppfylla heltidsnormen och undvika att det uppstår ett behov med delade turer inom förskolan. Det i sin tur skulle innebära en kostnad på cirka 35 miljoner, beräknat utifrån att 90 % av förskolorna behöver utöka bemanningen med en barnskötare.

Sammanfattningsvis är det inte möjligt att utifrån befintlig budgetram att tillskapa de tjänster som krävs för att uppfylla de krav som ställs i motionen.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion (Vänsterpartiet) nr 4/2025 – Avskaffa ensamarbetet i förskolan

Beredningsansvariga

Carola Nilsson, strateg
Maud Karlström, samordnare

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden med diarienummer KS-2025/00093
senast 22 juli

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Daniel Nordgren
biträdande
utbildningsdirektör

Motion till Umeå kommunfullmäktige, 2025-01-21

Avskaffa ensamarbetet i förskolan

På många arbetsplatser innebär ensamarbete en betydande belastning för personalens arbetsmiljö. Inom förskolan innebär det att ensam ha ansvaret för en grupp barn - någonting som är olämpligt av många skäl. Det kan försämra tryggheten för såväl personal som barn, och kan leda till ökad stress och sämre psykisk hälsa. Det innebär att inget oförutsett som kräver den anställdes fulla uppmärksamhet får ske under den tiden. Det innebär också att pedagogen inte ens kan gå på toaletten utan att denne tvingas lämna barnen utan uppsyn. Dessutom medför ensamarbete en ökad risk för att barn kan utsättas för skadliga handlingar, inklusive sexuella övergrepp, eftersom det saknas kollegor som kan agera som skyddande närvaro. Avsaknaden av medarbetare kan därtill leda till ökad oro hos vårdnadshavare och ett eventuellt misstänkliggörande av den personal som arbetar ensam med barnen. Att ha en kollega på plats kan i sådana fall fungera som en trygghet för den anställde.

När en olycka inträffar, en brand utbryter, eller en dörr går i baklås, kan det leda till ödesdigra konsekvenser för den personal som ensam ska lösa situationen och samtidigt ha uppsikt över en barngrupp. Trots dessa risker förekommer ensamarbete regelbundet i förskolor i Umeå kommun. Detta kan delvis förklaras av organisatoriska utmaningar som långa öppettider och begränsade ekonomiska och personella resurser, men det får inte utgöra en ursäkt för att riskera såväl personalens som barnens säkerhet. Där det inte går att lösa extra bemanning på ett naturligt sätt mellan avdelningar behöver Umeå kommun säkra upp med en till vuxen.

Vi i Vänsterpartiet anser att Umeå kommun måste ta ett tydligt ansvar för att förbättra arbetsmiljön för förskolans personal och skydda barnens trygghet. Att avskaffa ensamarbete vid öppning och stängning är en konkret och nödvändig åtgärd för att uppnå detta. Principen ska vara att minst två personer alltid ska finnas på plats under förskolans öppettider. Detta skulle leda till minskad stress och psykisk påfrestning för personalen och ett minskat misstänkliggörande av personal. Det minskar även föräldrars oro och förekomsten av otrygga situationer för barnen.

Vänsterpartiet yrkar:

att Umeå kommunfullmäktige ålägger för- och grundskolenämnden att avskaffa ensamarbete i kommunala förskolor och garanterar att personalstyrkan aldrig får vara färre än två.

Tobias Holmbom
Bore Sköld
Vänsterpartiet

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 48

Diariennr: SK-2025/00053

**Yttrande om motion (V) 4/2025 - Avskaffa
ensamarbetet i förskolan****Arbetsutskottets beslut**

För- och grundskolenämnden föreslås besluta att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 4/2025 – *Avskaffa ensamarbetet i förskolan* ska avslås.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 4/2025 – *Avskaffa ensamarbetet i förskolan* ska avslås.

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Vänsterpartiet att Umeå kommunfullmäktige ålägger för- och grundskolenämnden att avskaffa ensamarbete i kommunala förskolor och garanterar att personalstyrkan aldrig får vara färre än två under förskolans öppettider.

Vänsterpartiet framhåller att ensamarbete på många arbetsplatser innebär en belastning för personalens arbetsmiljö. Att ensam ha ansvaret för en grupp barn anses olämpligt av flera skäl, då det kan försämra tryggheten för både personal och barn samt leda till ökad stress och psykisk ohälsa.

Vänsterpartiet menar att ensamarbete kan leda till oro hos vårdnadshavare, en ökad risk för barn att utsättas för skadliga handlingar samt att det vid extraordinära händelser kan uppstå konsekvenser för den personal som arbetar ensam. En förklaring till att ensamarbete förekommer är bland annat organisatoriska utmaningar med långa öppettider och begränsade ekonomiska och personella resurser, något

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

som Vänsterpartiet uppger inte får vara ett skäl till att säkerheten riskeras.

Vänsterpartiet anser därför att Umeå kommun måste ta ett större ansvar för att förbättra arbetsmiljön för förskolans personal och för att säkra barnens trygghet. Att avskaffa ensamarbete vid öppning och stängning är en nödvändig åtgärd för att uppnå detta.

Yttrande

Arbetsmiljöverket är den statliga myndighet som har i uppdrag att se till att lagar om arbetsmiljö och arbetstider följs av företag och organisationer. Arbetsmiljöverket har flera ansvarsområden, några av dessa är att utfärda föreskrifter och allmänna råd, samt att ta fram statistik om arbetsmiljö, arbetsolyckor och arbetssjukdomar.

Arbetsmiljöverket har även ansvar över att kontrollera att arbetsmiljölagen och utfärdade föreskrifter i hög utsträckning genom inspektion av arbetsplatser.

Som ensamarbete räknas arbete som innebär fysisk eller social isolering, enligt arbetsmiljöverkets definition. Fysisk isolering innebär att en arbetstagare bara kan få kontakt med andra människor på arbetsplatsen genom att använda någon form av teknisk kommunikation som till exempel mobiltelefon. Social isolering innebär att arbetstagaren befinner sig bland andra människor, men ändå inte kan räkna med hjälp i en kritisk situation.

Enligt Arbetsmiljöverket kan ensamarbete vara otillåtet eller olämpligt. Ensamarbete ska inte utföras om det innebär större risk för våld, olycksfall eller ohälsa än om arbetet utförs av flera samtidigt. Exempel på det är arbete som innebär dykning och rengöring av tankar.

Om ensamarbetet innebär påtaglig risk för olyckor med kroppsskada, så måste arbetstagaren kunna få snabb hjälp i en nödsituation. Om det inte går att lösa på ett godtagbart sätt, får arbetet inte utföras utan att någon annan person finns i närheten. Ensamarbete kan även vara olämpligt exempelvis när det gäller kontakt med elektricitet, fall från hög höjd,

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

kemiska ämnen, kvävning eller förgiftning, föremål i rörelse eller levande djur.

Personal i förskoleverksamhet har inte regelmässigt den arten av arbetsuppgifter som beskrivs för arbetstagare enligt ovan. I arbetsgivaransvaret ingår att systematiskt organisera, genomföra och följa upp arbetsmiljöarbetet för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall i arbetet. Om risker kopplade till ensamarbete identifieras, gör arbetsgivaren enskilda överväganden och bedömningar om bemanningen behöver utökas vid vissa tider inom förskolans verksamhet.

Risken för stress, oro, olyckor och att barn utsätts för skadliga handlingar bedöms vidare vara högre under de tider på dagen när det är flest barn på plats.

Gällande risken för barn att utsättas för skadliga handlingar av personal inom förskolan, är kravet enligt gällande lagstiftning att personal för arbete med barn och unga före anställning ska uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Det finns även en utredning med förslag på att fler brott ska vara synliga i detta registerutdrag samt att personer som dömts för grova brott inte ska bli antagna till universitets- eller högskoleutbildningar exempelvis lärarutbildning.

Umeå kommuns förskolors öppettider är vid behov 6.00-19.00. De flesta förskolorna har idag öppettider 6.30-17.30, utifrån vårdnadshavarnas behov baserat på arbetstider eller studier. Ensamarbete i den betydelsen att det endast finns en av förskolans personal schemalagd förekommer under begränsad tid på morgonen och i slutet av dagen innan förskolan stänger.

Tabellen nedan visar att det vid öppning är det 72 % av förskolorna där endast en personal är schemalagd den första 15–30 minuterna, medan 8 % av förskolorna har två eller fler personal schemalagda direkt vid öppning. 17 % har en personal schemalagd upp till 45 minuter och 3 % upp till 60 minuter.

Vid stängning har 80 % av förskolorna en personal schemalagd de sista 15–30 minuterna, 14 % upp till 45 minuter och 6 % upp till 60

Umeå kommun**Protokollsutdrag**

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

minuter. Förskolor med högre värden för ensamarbete är företrädesvis små förskoleenheter eftersom de i regel har färre barn i samband med öppning och stängning än de större enheterna.

Förekomst av ensamarbete* i Umeå kommuns förskolor				
Antal minuter	0	15–30	31–45	46–60
Öppning	8 %	72 %	17 %	3 %
Stängning	-	80 %	14 %	6 %

*Endast en personal schemalagd

Förskolans utgångspunkt när det gäller schemaläggning är att det ska vara så mycket personal som möjligt på plats när det är som flest barn på förskolan. Barnens möjligheter till en god utbildning underlättas när de kan delas in i mindre grupper. En schemaförändring för att öka bemanningen till två personer vid öppning och stängning skulle innebära att bemanningen över dagen reduceras, så att det blir en mindre del av dagen när all personal är på plats samtidigt. Detta får till följd att tiden för att dela in barnen i mindre grupper under dagen även minskar, vilket med mycket stor sannolikhet påverkar utbildningens kvalitet negativt.

Att utöka bemanningen för att avskaffa ensamarbetet vid öppning och stängning skulle teoretiskt innebära att förskolan behöver få ett ekonomiskt tillskott på minst sex miljoner kronor per år. Den beräkningen är gjord enbart på antal timmar och tar inte hänsyn till några andra faktorer som till exempel om det är möjligt att lösa med att befintlig personal utökar sin arbetade tid. Det är även baserat på att det enbart är barnskötare som schemaläggs dessa tider, inte förskollärare.

I realiteten innebär förslaget om att avskaffa ensamarbete i förskolan att de allra flesta förskolor behöver utöka bemanningen med en årsarbetare för att kunna uppfylla heltidsnormen och undvika att det uppstår ett behov med delade turer inom förskolan. Det i sin tur skulle innebära en kostnad på cirka 35 miljoner, beräknat utifrån att 90 % av förskolorna behöver utöka bemanningen med en barnskötare.

Sammanfattningsvis är det inte möjligt att utifrån befintlig budgetram att tillskapa de tjänster som krävs för att uppfylla de krav som ställs i motionen.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion (Vänsterpartiet) nr 4/2025 – Avskaffa ensamarbetet i förskolan

Beredningsansvariga

Carola Nilsson, strateg

Maud Karlström, samordnare

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden med diarienummer KS-2025/00093 senast 22 juli

Yrkanden

Socialdemokraterna, Maria Lindvall (-)(L) och Moderaterna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Vänsterpartiet för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelses förslag mot bifall till motionen och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-05-05

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00285

Yttrade över Motion (L) 15/2025 - Implementera Hälsa tillsammans i kommunens grundskolor

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har inkommit med en motion med yrkandet att *"Hälsa tillsammans" implementeras i kommunens grundskolor så att Folktandvården kan utföra sitt viktiga arbete med att främja bättre tandhälsa hos alla barn i länet.*

"Hälsa tillsammans" riktar sig till årskurserna 4-9 och är en hälsofrämjande satsning som Folktandvården i Västerbotten utför i samverkan med grundskolor i regionens kommuner. Satsningen är vetenskapligt utvärderad och regionalt finansierad och syftar till att främja färre kariesangrepp hos barn oavsett socioekonomiskt bostadsområde.

I korthet handlar det om att Folktandvården kommer till skolan med hälsobudskap om goda levnadsvanor och munhygien. Besöken tar 30 minuter och sker varje termin i årskurserna 4–9. Vid varje besök erbjuds eleven även fluorlackning av tänderna.

"Hälsa tillsammans" finns idag i nio kommuner och i ett par av Umeå kommuns skolor med målsättningen att det ska kunna erbjudas till hela länets alla elever. Folktandvården vill få till stånd ett samarbete på övergripande kommunal nivå för att säkerställa implementeringen.

Yttrande

Tandvårdsstrateg inom Region Västerbotten beskriver att fluor har stor effekt på förekomsten av karies och att det är en investering för framtiden, kariessjukdom kan förebyggas. Strategen lyfter att Region Västerbotten ligger dåligt till i statistiken vad gäller kariessjukdom och är angelägen om att få till ett samarbete med Umeå kommuns grundskolor.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00285

”Hälsa tillsammans” upplägg är att Folktandvården besöker klasserna i årskurs 4-9 varje termin. Folktandvården behöver inga särskilda lokaler för genomförandet. Besöken består av hälsobudskap och fluoridlackning vid varje träff som tar cirka 25 minuter. Det är en vetenskapligt utvärderad intervention där man även studerat barnens perspektiv. Resultatet är färre kariesskadade tänder hos alla barn oavsett socioekonomiskt område. ”Hälsa tillsammans” är en investering i framtidens munhälsa eftersom friska tänder hos barn och ungdomar ökar chansen till en god munhälsa senare i livet. Region Västerbotten satsar medel för införande av ”Hälsa tillsammans” i hela länet.

Tandvårdsstrateg inom Region Västerbotten har initierat en kontakt med Umeå kommun och utbildningsförvaltningen för att titta på möjligheterna av ett stegvis införande och implementering då Umeå kommun är en stor kommun. För att skapa goda förutsättningar för samarbete, planering och genomförande är det viktigt i sammanhanget att också beakta elevernas garanterade undervisningstid, lokaler, logistik, samordning och samtyckesinhämtning från vårdnadshavare.

Nämnden vill även betona tandvård på lika villkor och i förlängningen jämlik tandhälsa och därmed även påtala för Region Västerbotten att Umeå kommun är skolhuvudman för de elever som går i våra kommunala skolor. Ungefär 15% av kommunens skolpliktiga barn går i fristående skolor.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion Hälsa tillsammans 15/2025

Beredningsansvarig

Erika Holmberg elevhälsochef

Beslutet ska skickas till

KS diarium, KS-2025/00421

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Christopher Granberg
biträdande
utbildningsdirektör

MOTION TILL UMEÅ KOMMUNFULLMÄKTIGE

Implementera "Hälsa tillsammans" i kommunens grundskolor

Hälsa tillsammans för barn och ungdomar i årskurserna 4–9 är en hälsofrämjande satsning som Folk tandvården i Västerbotten utför i samverkan med grundskolor i regionens kommuner.

Det är en vetenskapligt utvärderad satsning med regional finansiering och syftar till att främja färre kariesangrepp hos barn, oavsett socioekonomiskt bostadsområde. Folk tandvården kommer till skolan med hälsobudskap om goda levnadsvanor och munhygien. Besöken tar 30 minuter och sker varje termin i årskurserna 4–9. Vid varje besök erbjuds eleven även fluorlackning av tänderna.

Hälsa tillsammans finns idag i de flesta skolorna i kommunerna Åsele, Dorotea, Vindelns, Robertsfors, Lycksele, Vilhelmina, Sorsele, Vännäs och halva Skellefteå. Målsättningen är att kunna erbjuda *Hälsa tillsammans* till länets alla elever.

I Umeå kommun vill Folk tandvården få till stånd ett samarbete på övergripande kommunal nivå för att säkerställa implementering av den hälsofrämjande satsningen *Hälsa tillsammans*. Det stora antalet skolor i kommunen är en utmaning när det gäller att erbjuda barn och ungdomar tillgång till tandvård på lika villkor och i förläningen jämlik tandhälsa. Förbättrad tandhälsa gör att barn tillbringar mer tid i skolan. I dag finns *Hälsa tillsammans* endast i Hörnefors skola och sedan denna termin även på Ersängsskolan, Ersboda. Liberalerna tycker att *Hälsa tillsammans* är en viktig satsning och då det redan är finansierat av annan part och inte belastar nämndens ekonomi yrkar vi:

- Att *Hälsa tillsammans* implementeras i kommunens grundskolor så att Folk tandvården kan utföra sitt viktiga arbete med att främja bättre tandhälsa hos alla barn i länet.

Anders Norqvist, skolpolitisk talesperson Umeå
Hanna Lundin Jernberg, gruppledare

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 49

Diariennr: SK-2025/00285

Yttrande om motion (L) 15/2025 - Implementera Hälsa tillsammans i kommunens grundskolor

Arbetsutskottets beslut

För- och grundskolenämnden föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har inkommit med en motion med yrkandet att *”Hälsa tillsammans” implementeras i kommunens grundskolor så att Folk tandvården kan utföra sitt viktiga arbete med att främja bättre tandhälsa hos alla barn i länet.*

”Hälsa tillsammans” riktar sig till årskurserna 4-9 och är en hälsofrämjande satsning som Folk tandvården i Västerbotten utför i samverkan med grundskolor i regionens kommuner. Satsningen är vetenskapligt utvärderad och regionalt finansierad och syftar till att främja färre kariesangrepp hos barn oavsett socioekonomiskt bostadsområde.

I korthet handlar det om att Folk tandvården kommer till skolan med hälsobudskap om goda levnadsvanor och munhygien. Besöken tar 30 minuter och sker varje termin i årskurserna 4–9. Vid varje besök erbjuds eleven även fluorlackning av tänderna.

”Hälsa tillsammans” finns idag i nio kommuner och i ett par av Umeå kommuns skolor med målsättningen att det ska kunna erbjudas till hela

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

länets alla elever. Folktandvården vill få till stånd ett samarbete på övergripande kommunal nivå för att säkerställa implementeringen.

Yttrande

Tandvårdsstrateg inom Region Västerbotten beskriver att fluor har stor effekt på förekomsten av karies och att det är en investering för framtiden, kariessjukdom kan förebyggas. Strategen lyfter att Region Västerbotten ligger dåligt till i statistiken vad gäller kariessjukdom och är angelägen om att få till ett samarbete med Umeå kommuns grundskolor.

”Hälsa tillsammans” upplägg är att Folktandvården besöker klasserna i årskurs 4-9 varje termin. Folktandvården behöver inga särskilda lokaler för genomförandet. Besöken består av hälsobudskap och fluoridlackning vid varje träff som tar cirka 25 minuter. Det är en vetenskapligt utvärderad intervention där man även studerat barnens perspektiv. Resultatet är färre kariesskadade tänder hos alla barn oavsett socioekonomiskt område. ”Hälsa tillsammans” är en investering i framtidens munhälsa eftersom friska tänder hos barn och ungdomar ökar chansen till en god munhälsa senare i livet. Region Västerbotten satsar medel för införande av ”Hälsa tillsammans” i hela länet.

Tandvårdsstrateg inom Region Västerbotten har initierat en kontakt med Umeå kommun och utbildningsförvaltningen för att titta på möjligheterna av ett stegvis införande och implementering då Umeå kommun är en stor kommun. För att skapa goda förutsättningar för samarbete, planering och genomförande är det viktigt i sammanhanget att också beakta elevernas garanterade undervisningstid, lokaler, logistik, samordning och samtyckesinhämtning från vårdnadshavare.

Nämnden vill även betona tandvård på lika villkor och i förlängningen jämlik tandhälsa och därmed även påtala för Region Västerbotten att Umeå kommun är skolhuvudman för de elever som går i våra kommunala skolor. Ungefär 15% av kommunens skolpliktiga barn går i fristående skolor.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion Hälsa tillsammans 15/2025

Beredningsansvarig

Erika Holmberg elevhälsochef

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Beslutet ska skickas till

KS diarium, KS-2025/00421

Yrkanden

Socialdemokraterna för att anse motionen besvarad.

Maria Lindvall (-)(L) och Moderaterna för bifall till Socialdemokraternas yrkanden.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot Socialdemokraternas yrkande att anse motionen besvarad, och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla Socialdemokraternas yrkande.

Tjänsteskrivelse

2025-05-22

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00213

Yttrande om motion (KD) 11/2025 - Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet enligt förslag nedan och:

-att föreslå kommunfullmäktige att motionens yrkande, här numrerad som 5, ska avslås.

-att inte yttra sig över yrkandena numrerade 1 - 4, då dessa faller inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fått i uppdrag att besvara den motion Kristdemokraterna har inkommit med, 11/2025, *Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet*. Motionen lyfter behovet av att möjliggöra Ung Företagsamhet (UF) inom fler gymnasieprogram och föreslår att entreprenörskap integreras bredare inom gymnasieskolan, samt införs i grundskolan enligt den så kallade Nordmalingsmodellen.

Motionen innehåller fem yrkanden:

1. Att möjligheten att driva UF-företag ska finnas på samtliga gymnasieprogram, genom att skolor uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val.
2. Att kommunen särskilt ska arbeta för att stärka UF-företagande inom vård- och omsorgsprogrammet för att främja innovation och öka intresset för en bransch med kompetensförsörjningsproblem.
3. Att elevers gymnasieval inte ska begränsa deras möjlighet att välja entreprenöriella kurser inom ramen för det individuella valet.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00213

4. Att entreprenörskap och företagande bör förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, framför allt yrkesprogrammen.
5. Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

Yttrande

Yttrande över yrkande 5

Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

För- och grundskolenämnde delar motionens ambition att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor, vilket ingår i grundskolans uppdrag. Enligt Läroplanen för grundskolan (Lgr 22) ska utbildningen ge eleverna förutsättningar att utveckla ett förhållningsätt som främjar entreprenörskap. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.

Huvudmännen skapar förutsättningar för grundskolornas arbete utifrån en lokal kontext. I Nordmaling har de i samverkan med Ung Företagsamhet skapat en röd tråd från F-9 där entreprenörskap sammanlänkas med skola, arbetsliv, studie och yrkesvägledning, där tanken är att det entreprenöriella förhållningssättet ska finnas med i det vardagliga arbetet i klassrummen/skolarbetet. Målet är främst att detta ska skapa värden och ökad skolmotivation.

Liksom Nordmaling arbetar vi i Umeå systematiskt med en röd tråd genom grundskolan kopplat till skolan och arbetslivet. Genom ett strategiskt och likvärdigt arbete med insatser som utgår från hela skolans ansvar, där lärare, rektorer, studievägledare och elever delaktiga i processen, samt i samarbete med både privata och kommunala företag, ges alla elever möjligt att reagera på möjligheter och idéer och omvandla dem till värden för andra. Ett arbete som går helt i linje med läroplanens mål och det som EU beskriver som entreprenörskompetens i deras reviderade nyckelkompetenser från 2018. Sedan 2019 arbetar vi i Umeå med arbetssättet "Modern arbetslivsorientering", som är ett helhetsgrepp kring entreprenörskap och skola-arbetsliv. Olika insatser kopplat till SSA (samarbete skola- arbetsliv) hänger ihop likt en röd under elevernas

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00213

grundskoletid vilket möjliggör utveckling av elevernas kreativitet, nyfikenhet, kunskap samt ett vidgande av elevernas perspektiv. Insatser som förutom att öka elevers valkompetens även skapar förutsättningar för utveckling av lärarnas undervisning. Delmoment för vår likvärdiga moderna arbetslivsorientering innefattar systematiserat samarbete skola-arbetsliv, MOA mässa, prao, information via studie- och yrkesvägledare, vägledande aktiviteter samt externa aktörer. Nedan följer en förklaring av vad två av delmomenten, samarbete skola-arbetsliv samt MOA mässan innehåller.

Insatsen "systematiserat samarbete skola-arbetsliv" innefattar att varje skola får en samarbetspartner i form av ett företag/verksamhet. Utifrån resultaten från elevenkäten har förvaltning valt att prioritera insatser, som främjar samarbete, skola – arbetsliv, till årskurserna 3, 5 och högstadiet. Utgångspunkten är att insatsen ska vara enkel att genomföra och hållbar över tid. Arbetssättet går ut på att skolor samarbetar med företag för att visa på kopplingen mellan ämnen och yrkeslivet. Företag och skolan planerar aktiviteter som blir en del i skolans läsårsplanering och företagets verksamhetsplanering. Att samarbeta kring problemlösning, att få jobba med Case/uppdrag gör att elever, pedagoger och företag/verksamheter utvecklas.

MOA- mässan riktar sig till eleverna i åk 9. Mässan är en yrkesmässa där eleverna får möta ett 70 tal yrken och prova på och möta yrkesföreträdare. Klasserna följs åt runt en styrd "bana" där klasserna kommer in i olika världar, tex IT-världen, teknik och industrivärlden eller vårdvärlden. I världarna samarbetar både privata och kommunala företag för att visa på olika yrken som finns just inom deras bransch. Detta är väldigt unik och idag samarbetar mässan med ett 100 tal företag och det är ca 250 personer involverade i mässan. Fler och fler vill finnas med och intresset är stort hos företag/verksamheter men även hos elever. Totalt är det 1400 elever i åk 9 som tar del av mässan som ligger i början av september. Efter mässan påbörjar studievägledarna individuella samtal med dessa elever kopplat till deras gymnasieval.

Då arbetssättet inom grundskola i Umeå med "Modern arbetslivsorientering" är helt i linje med läroplanens mål, utgår från grundskolan i Umeås kontext i form av möjligheter och förutsättningar, samt är väl implementerat och etablerat, är den samlade bedömningen att det är mer fördelaktigt för elevernas lärande och utveckling att behålla och förbättra detta arbetssätt, i stället för att införa "Nordmalingsmodellen".

Förslag: Yttrandet avslås

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00213

Yttrande över yrkande 1 - 4:

Förslag: För- och grundskolenämnden beslutar att inte yttra sig över yrkande nummer 1 - 4, då de faller inom gymnasie- och vuxenutbildningens ansvarsområde

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion 11/2025 – Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Beredningsansvarig

Fredrik Strandgren, enhetschef

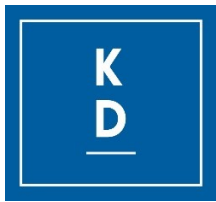
Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, senast 26 juni.

Märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00342.

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Christopher Granberg
biträdande
utbildningsdirektör

MOTION 2025-03-20

Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Företagande och entreprenörskap är avgörande för Sveriges framtida tillväxt och välbefinnande. Att unga tidigt får möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor genom att driva UF-företag har visat sig ha många positiva effekter. Studier visar att tidigare UF-företagare har färre arbetslöshetsdagar, startar oftare företag som anställer fler och bidrar till en starkare lokal ekonomi. Samtidigt kan vi konstatera att möjligheten att delta i Ung Företagsamhet fortfarande är begränsad till vissa gymnasieprogram.

I dag påverkar valet av gymnasieprogram i mycket liten utsträckning om en individ kommer att vilja eller behöva driva eget företag i framtiden. De positiva effekterna av UF-företagande är tydliga oavsett region och samhällsgrupp. Forskning pekar även på att UF-företagande kan minska könsrelaterade skillnader inom entreprenörskap samt bidra till att utjämna skillnader kopplat till socioekonomisk bakgrund. Därför är det viktigt att fler elever får tillgång till denna utbildningsform, oavsett vilket gymnasieprogram de väljer.

Särskilt intressant är den starka ökningen av UF-företagande på barn- och fritidsprogrammet, där antalet elever som driver UF-företag har ökat från 26 till 102 på ett år. Det visar att det finns en stor potential för att inkludera Ung Företagsamhet inom fler utbildningsinriktningar. Ett tydligt exempel är estetiska program där potentiella arbetsplatser är få, och många därför väljer att frilansa eller starta enskild firma. Ett annat bra exempel är vård- och omsorgsprogrammet, där företagande kan spela en avgörande roll i att modernisera och utveckla omsorgsycket. Genom att ge elever möjligheten att driva UF-företag inom vård och omsorg kan vi locka fler unga till branschen, samtidigt som vi skapar en kultur av innovation och nytänkande. Företagsamhet inom vårdsektorn kan leda till nya lösningar för bättre arbetsvillkor, effektivare omsorg och en mer attraktiv bransch, vilket i sin tur bidrar till att trygga framtidens kompetensförsörjning.

Nordmalings kommun har infört entreprenörskap i skolan på samtliga stadier efter inspiration av Ung Företagsamhet. Metodiken, som utvecklats vid Luleå tekniska universitet, fokuserar på att stärka elevernas självkänsla och förmågor som initiativförmåga, mod, kreativitet och samarbetsförmåga. Entreprenörskap handlar inte bara om att starta företag, utan också om att utveckla ett driv och en framåtanda som är värdefull i en föränderlig omvärld. Denna modell kan med fördel tillämpas även i vår kommun, för att ge fler unga möjlighet att utveckla entreprenöriella färdigheter redan från grundskolan.

För att fler unga ska få ta del av de positiva effekterna av UF-företagande bör möjligheten att driva UF-företag finnas på samtliga gymnasieprogram. Det bör inte ske genom att göra kursen

obligatorisk, men skolor bör uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val. Kommunen bör även särskilt arbeta för att öka UF-företagandet inom vård- och omsorgsprogrammet genom samverkan med skolor och UF. Slutligen bör entreprenörskap och företagande förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, särskilt yrkesprogrammen.

Mot bakgrund av detta yrkar Kristdemokraterna

- Att möjligheten att driva UF-företag ska finnas på samtliga gymnasieprogram, genom att skolor uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val.
- Att kommunen särskilt ska arbeta för att stärka UF-företagande inom vård- och omsorgsprogrammet för att främja innovation och öka intresset för en bransch med kompetensförsörjningsproblem.
- Att elevers gymnasieval inte ska begränsa deras möjlighet att välja entreprenöriella kurser inom ramen för det individuella valet.
- Att entreprenörskap och företagande bör förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, framför allt yrkesprogrammen.
- Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

Veronica Kerr (KD)

Anders Sellström (KD)

Lucas Nilsson (KD)

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 50

Diariennr: SK-2025/00213

Yttrande om motion (KD) 11/2025 - Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Arbetsutskottets beslut

För- och grundskolenämnden föreslås besluta att ställa sig bakom yttrandet enligt förslag nedan och:

-att föreslå kommunfullmäktige att motionens yrkande, här numrerad som 5, ska avslås.

-att inte yttra sig över yrkandena numrerade 1 - 4, då dessa faller inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet enligt förslag nedan och:

-att föreslå kommunfullmäktige att motionens yrkande, här numrerad som 5, ska avslås.

-att inte yttra sig över yrkandena numrerade 1 - 4, då dessa faller inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fått i uppdrag att besvara den motion Kristdemokraterna har inkommit med, 11/2025, *Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet*. Motionen lyfter behovet av att möjliggöra Ung Företagsamhet (UF) inom fler gymnasieprogram och föreslår att entreprenörskap integreras bredare inom gymnasieskolan, samt införs i grundskolan enligt den så kallade Nordmalingsmodellen.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Motionen innehåller fem yrkanden:

1. Att möjligheten att driva UF-företag ska finnas på samtliga gymnasieprogram, genom att skolor uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val.
2. Att kommunen särskilt ska arbeta för att stärka UF-företagande inom vård- och omsorgsprogrammet för att främja innovation och öka intresset för en bransch med kompetensförsörjningsproblem.
3. Att elevers gymnasieval inte ska begränsa deras möjlighet att välja entreprenöriella kurser inom ramen för det individuella valet.
4. Att entreprenörskap och företagande bör förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, framför allt yrkesprogrammen.
5. Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

Yttrande

Yttrande över yrkande 5

Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

För- och grundskolenämnde delar motionens ambition att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor, vilket ingår i grundskolans uppdrag. Enligt Läroplanen för grundskolan (Lgr 22) ska utbildningen ge eleverna förutsättningar att utveckla ett förhållningsätt som främjar entreprenörskap. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.

Huvudmännen skapar förutsättningar för grundskolornas arbete utifrån en lokal kontext. I Nordmaling har de i samverkan med Ung Företagsamhet skapat en röd tråd från F-9 där entreprenörskap sammanlänkas med skola arbetsliv, studie och yrkesvägledning, där tanken är att det entreprenöriella förhållningssättet ska finnas med i det

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

vardagliga arbetet i klassrummen/skolarbetet. Målet är främst att detta ska skapa värden och ökad skolmotivation.

Liksom Nordmaling arbetar vi i Umeå systematiskt med en röd tråd genom grundskolan kopplat till skolan och arbetslivet. Genom ett strategiskt och likvärdigt arbete med insatser som utgår från hela skolans ansvar, där lärare, rektorer, studievägledare och elever delaktiga i processen, samt i samarbete med både privata och kommunala företag, ges alla elever möjligt att reagera på möjligheter och idéer och omvandla dem till värden för andra. Ett arbete som går helt i linje med läroplanens mål och det som EU beskriver som entreprenörskompetens i deras reviderade nyckelkompetenser från 2018. Sedan 2019 arbetar vi i Umeå med arbetssättet "Modern arbetslivsorientering", som är ett helhetsgrepp kring entreprenörskap och skola-arbetsliv. Olika insatser kopplat till SSA (samarbete skola- arbetsliv) hänger ihop likt en röd under elevernas grundskoletid vilket möjliggör utveckling av elevernas kreativitet, nyfikenhet, kunskap samt ett vidgande av elevernas perspektiv. Insatser som förutom att öka elevers valkompetens även skapar förutsättningar för utveckling av lärarnas undervisning. Delmoment för vår likvärdiga moderna arbetslivsorientering innefattar systematiserat samarbete skola-arbetsliv, MOA mässa, prao, information via studie- och yrkesvägledare, vägledande aktiviteter samt externa aktörer. Nedan följer en förklaring av vad två av delmomenten, samarbete skola-arbetsliv samt MOA mässan innehåller.

Insatsen "systematiserat samarbete skola-arbetsliv" innefattar att varje skola får en samarbetspartner i form av ett företag/verksamhet. Utifrån resultaten från elevenkäten har förvaltning valt att prioritera insatser, som främjar samarbete, skola – arbetsliv, till årskurserna 3, 5 och högstadiet. Utgångspunkten är att insatsen ska vara enkel att genomföra och hållbar över tid. Arbetssättet går ut på att skolor samarbetar med företag för att visa på kopplingen mellan ämnen och yrkeslivet. Företag och skolan planerar aktiviteter som blir en del i skolans läsårsplanering och företagets verksamhetsplanering. Att samarbeta kring problemlösning, att få jobba med Case/uppdrag gör att elever, pedagoger och företag/verksamheter utvecklas.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

MOA- mässan riktar sig till eleverna i åk 9. Mässan är en yrkesmässa där eleverna får möta ett 70 tal yrken och prova på och möta yrkesföreträdare. Klasserna följs åt runt en styrd "bana" där klasserna kommer in i olika världar, tex IT-världen, teknik och industrivärlden eller vårdvärlden. I världarna samarbetar både privata och kommunala företag för att visa på olika yrken som finns just inom deras bransch. Detta är väldigt unik och idag samarbetar mässan med ett 100 tal företag och det är ca 250 personer involverade i mässan. Fler och fler vill finnas med och intresset är stort hos företag/verksamheter men även hos elever. Totalt är det 1400 elever i åk 9 som tar del av mässan som ligger i början av september. Efter mässan påbörjar studievägledarna individuella samtal med dessa elever kopplat till deras gymnasieval.

Då arbetssättet inom grundskola i Umeå med "Modern arbetslivsorientering" är helt i linje med läroplanens mål, utgår från grundskolan i Umeås kontext i form av möjligheter och förutsättningar, samt är väl implementerat och etablerat, är den samlade bedömningen att det är mer fördelaktigt för elevernas lärande och utveckling att behålla och förbättra detta arbetssätt, i stället för att införa "Nordmalingsmodellen".

Förslag: Yttrandet avslås

Yttrande över yrkande 1 - 4:

Förslag: För- och grundskolenämnden beslutar att inte yttra sig över yrkande nummer 1 - 4, då de faller inom gymnasie- och vuxenutbildningens ansvarsområde

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion 11/2025 – Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Beredningsansvarig

Fredrik Strandgren, enhetschef

Umeå kommun

Protokollsutdrag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, senast 26 juni.

Märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00342.

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

Tjänsteskrivelse

2025-05-20

För- och
grundskolenämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2022/00319

FGN: Sammanträdesplan 2026

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att fastställa sammanträdesplan för 2026 enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Sammanträdestider för arbetsutskott och för- och grundskolenämnd 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanträdesplan 2026 för arbetsutskott och nämnd - förslag

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Kommunikatör vid utbildningsförvaltningen

Sara Nordström, styrning och samordning

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Maria Runarsdotter
kanslichef

För- och grundskolenämnden, sammanträdestider 2026 - förslag

Beredning	AU	FGN
	15 jan	29 jan
	5 feb	19 feb
	26 feb	19 mars
	31 mars	23 april
	7 maj	19 maj
	4 juni	18 juni
	10 sept	24 sept
	8 okt	22 okt
	5 nov	19 nov
	3 dec	17 dec

FGN, torsdagar med början kl. 09.00, förutom 19 maj som är en tisdag

AU, torsdagar med början kl. 08.15, förutom 31 mars som är en tisdag

Beredning beslutas i samråd med presidiet

Elevdialog onsdag 27 maj

Umeå kommun**Protokollsutdrag**För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2025-06-05

§ 51

Diariennr: SK-2022/00319

**För- och grundskolenämnden - Sammanträdesplan
2026****Arbetsutskottets beslut**

För- och grundskolenämnden föreslås besluta att fastställa sammanträdesplan för 2026 enligt förslag.

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att fastställa sammanträdesplan för 2026 enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Sammanträdestider för arbetsutskott och för- och grundskolenämnd 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanträdesplan 2026 för arbetsutskott och nämnd - förslag

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Kommunikatör vid utbildningsförvaltningen

Sara Nordström, styrning och samordning

Propositionsordning

Ordföranden provar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-06-09

För- och grundskolenämnden

Diariennr: SK-2025/00011

Delegationsbeslut och anmälningsärenden – för- och grundskolenämnden 2025-06-19

Förslag till beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Inför för- och grundskolenämndens sammanträde 2025-06-19 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Maria Runarsdotter
kanslichef

UMEÅ KOMMUN
Sammanträdesdatum 2025-06-19

För- och grundskolenämnden
Delegationsbeslut och anmälningsärenden

Nr	Datum	Delegat	Ärendets art	Diarienummer
125	2025-04-23	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Språkskolan - fyra elever - Beviljas	SK-2025/00217-1-4
126	2025-04-23	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Språkskolan - enskild elev - Avslås	SK-2025/00217-5
127	2025-04-23	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Waldorfskolan - enskild elev - Beviljas	SK-2025/00216-1
128	2025-04-23	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Waldorfskolan - enskild elev - Avslås	SK-2025/00216-2
129	2025-04-23	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Prolympia - enskild elev - Beviljas	SK-2025/00284-1
130	2025-05-13	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 9, Maja Beskowskolan - Avslås	SK-2025/00103-24
131	2025-04-24	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 7, Tegs Centralskola - Beviljas	SK-2025/00106-14
132	2025-05-14	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 8, Tegs Centralskola - Beviljas	SK-2025/00103-25
133	2025-05-14	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 8, Tegs Centralskola - Beviljas	SK-2025/00113-3
134	2025-05-14	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 8, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-36
135	2025-05-23	presidiet	Beslut: Anmälan om skolpliktens upphörande på grund av varaktig utlandsvistelse - Beviljas	SK-2024/00228-57
136	2025-05-23	presidiet	Beslut: Anmälan om skolpliktens upphörande på grund av varaktig utlandsvistelse - Beviljas	SK-2025/00327-4
137	2025-05-23	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering förskoleklass, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-44
138	2025-05-23	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering förskoleklass, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-43
139	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 7, Hörnefors centralskola - Beviljas	SK-2025/00106-16
140	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 8, Västangårds skola - Beviljas	SK-2025/00103-26
141	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 4, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-42
142	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 1, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-41
143	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 1, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-40
144	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 1, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-39
145	2025-05-21	Christopher Granberg	Beslut: Skolplacering åk 1, Sävar skola - Beviljas	SK-2025/00001-38
146	2025-05-28	Ann-Christine Gradin	Beslut: Yttrande till Barn- och elevombudet - Beslut om föreläggande	SK-2024/00316-12
147	2025-06-02	Ann-Christine Gradin	Beslut: Ställföreträdande utbildningsdirektör 2025-06-23--2025-08-01	SK-2024/00639-2
148	2025-05-28	Marielle Häggström	Beslut: Ansökan om utökad vistelsetid, förskolan Sandvik - Beviljas	SK-2024/00263-65
149	2025-05-22	Christopher Granberg	Beslut: Ansökan om tilläggsbelopp - Prolympia - enskild elev - Beviljas	SK-2025/00284-2
Datum	Anmälningsärenden (inkomna beslut och domar): Datum-Beslutsinstans/Beslutshavare-Ärende/Mål/Beslut			Diarienummer
2025-05-27	Umeåregionens brandförvar: Beslut - Tillsyn brandskydd, Förskolan Tvillingen - Ärendet avslutas			SK-2025/00051-2
2025-06-02	Miljö- och hälsoskydd: Beslut - Avgift för livsmedelskontroll vid Förskolan Svidjan			SK-2025/00362-1
2025-05-30	Barn och elevombudet (BEO): Beslut - kränkande behandling - Obbola skola - Skadestånd			SK-2025/00426-10
2025-06-03	Miljö- och hälsoskydd: Rapport - Tillsyn av rökfria skolgårdar - Björkensskolan - Utan avvikelser - 2025-3842			SK-2025/00365-1
2025-06-03	Skolverket: Beslut - Statsbidrag - Karriärtjänster VT25 - Delvis beviljat			SK-2025/00085-17
2025-06-04	Skolverket: Beslut - Statsbidrag - Lärarassistenter VT25 - Beviljat			SK-2025/00085-18
2025-05-26	Kommunfullmäktige: Beslut - Motion 10/2024: Duschbås i skolornas omklädningsrum - Besvarad			SK-2024/00424-8
2025-06-03	Kommunstyrelsen: Beslut - Hantering av donationsförfrågan förskolan Solgläntan			SK-2025/00376-1

UMEÅ KOMMUN
Sammanträdesdatum 2025-06-19

För- och grundskolenämnden
Delegationsbeslut och anmälningsärenden

2025-06-03 Kommunstyrelsen: Beslut - Anvisning för verksamhetsplanering 2026 - KS-2025/00240
2025-06-10 Miljö- och hälsoskydd: Föreläggande - skyltning rökförbud - Carlslundsskolan

SK-2025/00378-1
SK-2025/00388-1

Datum	Skriftlig information till för- och grundskolenämnden	Diarienummer
-------	---	--------------

Denna behandling '60/25 Utbildningsdirektören informerar' har inget tjänsteutlåtande.